

www.pka.edu.pl/ankieta.htm - hasło: RbYmQR

Załącznik nr 2 do Uchwały Nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: turystyka i rekreacja

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Wyższa Szkoła Handlowa we Wrocławiu

Data przeprowadzenia wizytacji: 27-28.02.2021 r.

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	21
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	26
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	30
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	34
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	37
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	40
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	44
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	46
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	48
5. Załączniki:	51
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	51
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	51

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych _____	56
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____	56
Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	60
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	79
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	80

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Wojciech Downar - członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Anna Tobolska - członek PKA,
2. dr Agnieszka Jakubowska - członek PKA,
3. Marcin Napierała - ekspert PKA ds. pracodawców,
4. Patryk Lisiecki – ekspert PKA ds. studenckich,
5. mgr Hanna Chrobak-Marszał - sekretarz zespołu oceniającego.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja prowadzonym w Wyższej Szkole Handlowej we Wrocławiu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej na podstawie Uchwały nr 519/2020 Prezydium PKA z dnia 17 lipca 2019 r. w sprawie kierunków studiów wyznaczonych do oceny programowej w roku akademickim 2020/2021.

W 2015 r. odbyła się ocena programowa na tym kierunku. Zgodnie z Uchwałą nr 728/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 17 września 2015 r. przyznało ocenę pozytywną. W wyniku oceny programowej, o której mowa, nie zostały sformułowane zalecenia specyficzne dla tego kierunku. Ocena działań naprawczych wskazanych w raporcie z wizytacji w 2015 r. została przedstawiona w pkt. 4 niniejszego raportu.

Zdalna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny. Przed wizytacją odbyło się zdalne spotkanie mające na celu wyjaśnienie wątpliwości oraz dyskusję na temat wstępnych wniosków. Wizytacja rozpoczęła się od Spotkania z Władzami Uczelni. Odbyły się również spotkania z przedstawicielami Samorządu Studenckiego, studentami, nauczycielami akademickimi oraz interesariuszami zewnętrznymi (pracodawcy), a także Zespołem ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Ponadto dokonano oceny wybranych prac dyplomowych i etapowych, odbyły się zdalne hospitacje zajęć dydaktycznych oraz zdalny ogląd bazy dydaktycznej. Podczas spotkania podsumowującego pracę ZO dokonano oceny spełnienia standardów jakości kształcenia, sformułowano uwagi, o których poinformowano władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym wizytację.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Studia I stopnia

Nazwa kierunku studiów	turystyka i rekreacja	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/ jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/ niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	Nauki o zarządzaniu i jakości (51%), geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (22%), nauki o komunikacji społecznej i mediach (5%), ekonomia i finanse (2%), nauki prawne (1%), językoznawstwo (9%), nauki o kulturze fizycznej (5%), informatyka (2%), nauki o ziemi i środowisku (1%), nauki o kulturze i religii, historia (1%) oraz nauki teologiczne (1%).	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestry 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli treści studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	750 godz. /30 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>hotelarstwo, międzynarodowy biznes turystyczny, organizacja eventów, przedsiębiorczość w turystyce oraz e-biznes w turystyce</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	200	35
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2320 godz.	1958 godz.
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	93 ECTS	78 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana	132 ECTS	132 ECTS

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne		
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	58 ECTS	58 ECTS

Studia II stopnia

Nazwa kierunku studiów	turystyka i rekreacja	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/ niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{3,4}	Nauki o zarządzaniu i jakości (77%), geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (13%), nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki socjologiczne (2%) oraz językoznawstwo (8%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli treści studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	375 godz. /15 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>menedżer hotelarstwa</i> <i>menedżer przemysłu spotkań i wydarzeń</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	7	5
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1545 godz.	1224 godz.
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	62 ECTS	49 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	111 ECTS	111 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	70 ECTS	70 ECTS

³W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁴ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kierunek turystyka i rekreacja prowadzony jest na poziomie studiów I i II stopnia, w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Na studiach II stopnia są niewielkie grupy tylko na drugim roku studiów. Kierunek turystyka i rekreacja jest drugim, spośród pięciu, pod względem znaczenia i liczby studentów, kierunkiem na Uczelni. Kształcenie na kierunku prowadzone jest od 2005 roku na studiach I stopnia oraz od 2009 na studiach II stopnia. Merytoryczną opiekę nad kierunkiem sprawuje Katedra Turystyki i Rekreacji.

Kształcenie na kierunku ma charakter interdyscyplinarny. Uczelnia zakłada, że absolwent kierunku na studiach I stopnia nabędzie kompleksową wiedzę i umiejętności dotyczące różnych form działalności turystyczno-rekreacyjnej. W szczególności koncepcja kształcenia zakłada nabycie wiedzy i umiejętności w dyscyplinach nauk o zarządzaniu i jakości, geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej, nauk o kulturze fizycznej i nauk pokrewnych. Na studiach II stopnia absolwent nabędzie rozszerzoną wiedzę z zakresu teorii turystyki i rekreacji, w szczególności dotyczącą zjawisk, procesów i powiązań występujących w gospodarce turystycznej oraz możliwych rozwiązań organizacyjnych dla ruchu turystycznego. Na studiach I stopnia oferowanych jest 5 specjalności, zaś na studiach II stopnia oferta obejmuje 2 specjalności. Na studiach I stopnia kształcenie ma charakter bardziej uniwersalny, związany z szerszym spektrum zagadnień, natomiast na studiach II stopnia kształcenie jest w większym stopniu wyprofilowane na zagadnienia związane z zarządzaniem w branży turystycznej. Koncepcja, jak również cele kształcenia są jasno określone, właściwie zróżnicowane pomiędzy studiami I a studiami II stopnia.

Koncepcje i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni oraz polityką jakości. Zapisy strategii Uczelni na lata 2021-2025 zakładają m.in. kształcenie absolwentów dla potrzeb biznesu, o dużym stopniu praktyczności, jak również zakładają wysoki stopień umiędzynarodowienia procesu nauczania. Zagadnienia jakości kształcenia mają swoje miejsce w strategicznych założeniach funkcjonowania Uczelni, stanowiąc jeden z priorytetów (filarów) długookresowych celów, na których budowane są programy rozwojowe dla studentów, pracowników i otoczenia.

Koncepcje i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek, choć w przypadku niektórych dyscyplin o niskim udziale punktów ECTS, jedynie w sposób pośredni.

Dyscypliną wiodącą są nauki o zarządzaniu i jakości. Dla studiów I stopnia udział liczby punktów ECTS dla tej dyscypliny w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów wynosi 51%, a na studiach II stopnia 77%. Pozostałymi dyscyplinami na studiach I stopnia są: geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o komunikacji społecznej i mediach, ekonomia i finanse, nauki prawne, językoznawstwo, nauki o kulturze fizycznej, informatyka, nauki o ziemi i środowisku, nauki o kulturze i religii, historia oraz nauki teologiczne. Na studiach II stopnia są to dyscypliny: geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki socjologiczne oraz językoznawstwo. Jednak tak duże rozproszenie dyscyplin jest nieuzasadnione, z punktu widzenia celów i koncepcji kształcenia. Dyscypliny, których udział stanowi kilka procent nie stanowią o cechach charakterystycznych dla kierunku i jego tożsamości. Niektóre z wymienionych dyscyplin (nauki o komunikacji społecznej i mediach) nie mają adekwatnego odzwierciedlenia w koncepcji kształcenia. Natomiast dyscyplina językoznawstwo

odzwierciedla kształcenia w ramach lektoratów, jednak zaznaczyć należy, że kształcenie językowe na kierunku ma charakter pomocniczy, narzędziowy, a nie filologiczny. Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny jest uzasadnione tylko wówczas, jeżeli dana dyscyplina stanowi jeden z podstawowych elementów, na których konstruowana jest koncepcja kształcenia. Przyporządkowanie to powinno sprowadzać się do wskazania bardzo ograniczonej liczby, kluczowych dla koncepcji kształcenia na kierunku studiów, dyscyplin.

Ponadto występuje rozbieżność w przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin w Raporcie samooceny oraz w POL-onie. W POL-onie występują oddzielnie dyscypliny: dla studiów I stopnia historia (1%), dla studiów II stopnia nauki socjologiczne (1%) (w raporcie samooceny dyscypliny te występowały łącznie z innymi i nie wskazano dla nich odrębnego udziału punktów ECTS).

Dlatego rekomenduje się dokonanie korekt w przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych. Na Uczelni od 2019 r. funkcjonuje Rada Biznesu (poprzednio Rada Konsultacyjna), która ma za zadanie m.in. wyrażać opinię o programach studiów z uwzględnieniem pożądanych kompetencji absolwentów oraz zapotrzebowaniu rynku pracy na nowe specjalności. Członkowie Rady, jak również inni przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych spotykają się z władzami Uczelni, jak również z innymi osobami merytorycznie odpowiedzialnymi za kształcenia na kierunku. W oparciu, również o opinie wyrażane podczas spotkania z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych, stwierdza się, że biorą oni udział w opracowaniu koncepcji kształcenia, co przekłada się na uwzględnianie potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego w programie studiów.

Interesariusze wewnętrzni uczestniczą w opracowaniu celów i koncepcji kształcenia, poprzez udział w podmiotach odpowiedzialnych za nadzór merytoryczny i jakość kształcenia na kierunku.

Obowiązujące efekty uczenia się dla studiów I i II stopnia przyjęte zostały Uchwałą nr 5 z dnia 30 czerwca 2020 r. Senatu Wyższej Szkoły Handlowej we Wrocławiu, w sprawie ustalenia programów studiów dla studiów I i II stopnia o profilu praktycznym, na kierunku turystyka i rekreacja na rok akademicki 2020/21. Założone kierunkowe efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym. Ich opis uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w ustawie oraz charakterystyki drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Założone kierunkowe efekty uczenia się są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie wiodącej oraz w odniesieniu do części wskazanych dyscyplin uzupełniających, do których kierunek został przyporządkowany, w tym m.in. ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o ziemi i środowisku. Z punktu widzenia założonych kierunkowych efektów uczenia się nieuzasadnione wydaje się natomiast przypisanie kierunku studiów do części wskazanych dyscyplin, w tym m.in. językoznawstwo (I i II stopień) i informatyka (I stopień), ponieważ z zapisów obowiązujących efektów uczenia się nie wynika specyficzna i aktualna wiedza w tych obszarach. Rekomenduje się podjęcie odpowiednich działań zapewniających spójność koncepcji kształcenia z uwagi na przyporządkowanie kierunku do dyscyplin i zakres efektów uczenia się.

Stwierdza się, że założone kierunkowe efekty uczenia się na studiach I i II stopnia zgodne ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy, właściwych dla kierunku. Uwzględniają one rozwijanie umiejętności praktycznych, komunikowania się w języku obcym oraz nabywanie kompetencji społecznych niezbędnych w działalności zawodowej właściwej dla kierunku.

Kierunkowe efekty uczenia się na poziomie studiów I stopnia obejmują 42 efekty, w tym 14 z kategorii wiedza, 21 z kategorii umiejętności oraz 7 z kategorii kompetencji społecznych. Obejmują

one m.in. znajomość miejsca turystyki i rekreacji w systemie społecznym, politycznym, prawnym i kulturowym (K1_W01), znajomość koncepcji zarządzania oraz uwarunkowań procesu zarządzania w odniesieniu do działalności turystycznej i rekreacyjnej (K1_W02), znajomość procesów rynkowych i funkcjonowania przedsiębiorstw turystycznych w otoczeniu zewnętrznym (w skali krajowej i międzynarodowej), z wykorzystaniem zasad marketingowych (K1_W04), znajomość i zrozumienie wpływu uwarunkowań społecznych gospodarczych, przyrodniczych, kulturowych i cywilizacyjnych na wielkość, kierunki i formy ruchu turystycznego oraz podmioty i instytucje świadczące usługi turystyczne i rekreacyjne (K1_W10), umiejętność zaprojektowania, uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej świadczącej usługi turystyczne i rekreacyjne (K1_U02), umiejętność zidentyfikowania złożonych problemów w funkcjonowaniu przedsiębiorstw turystycznych i rekreacyjnych oraz użycia odpowiednich metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych do ich analizy i rozwiązania (K1_U03). Założone kompetencje społeczne odnoszą się m.in. do zdolności do prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania problemów i dylematów, w tym etycznych, związanych z wykonywaniem zawodu (K1_K04), inicjowania działania na rzecz interesu publicznego, wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego (K1_K05) oraz krytycznej oceny zdobytej wiedzy i umiejętności oraz ich uzupełniania i doskonalenia (K1_K06).

Efekty kierunkowe sformułowane na poziomie studiów II stopnia obejmują 40 efektów uczenia się, w tym 14 z kategorii wiedza, 18 z kategorii umiejętności oraz 8 z kategorii kompetencji społecznych. Zakładają one pogłębianie efektów założonych dla studiów I stopnia, w tym m.in. pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o charakterze nauk o zarządzaniu, ich miejscu w systematyce nauk i relacjach do innych nauk właściwych dla turystyki i rekreacji (K2_W01), pogłębioną wiedzę dotyczącą istoty, form, zasad i problemów funkcjonowania organizacji turystycznych i rekreacyjnych (K2_W02), pogłębioną wiedzę o procesach zmian struktur, instytucji i więzi społecznych w turystyce i rekreacji oraz rządzących tymi zmianami prawidłowości (K2_W08). W obszarze umiejętności założono m.in. wykorzystanie zdobytej wiedzy teoretycznej z zakresu turystyki i rekreacji, rozszerzonej o krytyczną analizę jej skuteczności i przydatności oraz o umiejętności zdobyte podczas praktyki zawodowej, do szczegółowego opisu i praktycznego analizowania procesów i zjawisk społecznych oraz formułowania własnych opinii (K2_U02), nabycie umiejętności diagnozowania sytuacji przedsiębiorstwa turystyczno-rekreacyjnego w nieprzewidywalnych warunkach i projektowania możliwych wariantów jej strategii (K2_U04), nabycie umiejętności zarządzania projektami turystycznymi przy zastosowaniu właściwie dobranej metodyki (K2_U10). Założone kompetencje społeczne odnoszą się m.in. do gotowości do podejmowania pracy i adaptacji w środowiskach międzynarodowych, w szczególności europejskich przedsiębiorstwach i instytucjach turystycznych i rekreacyjnych (K2_K01), umiejętności uczestniczenia w przygotowaniu projektów społecznych oraz pełnienia odpowiedzialnych ról zawodowych oraz zdolności do przewidywania wieloaspektowych skutków swojej działalności (K2_K03), umiejętności brania odpowiedzialności przed współpracownikami oraz przed społeczeństwem za stawiane zadania, w tym także w sytuacjach kryzysowych (K2_K06).

Przyjęte kierunkowe efekty uczenia się uwzględniają kompetencje językowe odpowiednio na studiach I stopnia na poziomie B2, a na studiach II na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz dodatkowo zakładają umiejętność przygotowania wystąpień w języku obcym dotyczących identyfikacji, (krytycznej – II stopień) analizy i oceny zjawisk i procesów zachodzących w działalności turystycznej i rekreacyjnej oraz proponowania (innowacyjnych – II stopień) rozwiązań.

Rozwinięciem efektów kierunkowych są efekty uczenia się sformułowane w odniesieniu do poszczególnych zajęć przewidzianych w programie studiów. W sylabusach do poszczególnych przedmiotów wskazane zostały powiązania między kierunkowymi efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych a efektami przedmiotowymi tworząc system określający zakres kształtowania kompetencji zawodowych.

Założone dla kierunku efekty uczenia się sformułowane zostały w sposób możliwy do osiągnięcia, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Zostały one sformułowane w oparciu o terminologię odpowiadającą dyscyplinom, do których został przyporządkowany kierunek. Są one zrozumiałe z punktu widzenia docelowych grup odbiorców.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni oraz polityką jakości. Zapisy strategii Uczelni przewidują m.in. kształcenie absolwentów dla potrzeb biznesu, o dużym stopniu praktyczności, jak również zakładają wysoki stopień umiędzynarodowienia procesu nauczania. Zagadnienia jakości kształcenia mają swoje miejsce w strategicznych założeniach funkcjonowania Uczelni, stanowiąc jeden z priorytetów (filarów) długookresowych celów, na których budowane są programy rozwojowe dla studentów, pracowników i otoczenia. Koncepcje i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek, choć w przypadku niektórych dyscyplin o niskim udziale punktów ECTS, jedynie w sposób pośredni.

Niektóre z dyscyplin nie mają adekwatnego odzwierciedlenia w koncepcji kształcenia albo nie stanowią istotnego elementu, decydującego o specyficznych cechach kierunku. W opracowaniu koncepcji kształcenia brali udział zarówno interesariusze zewnątrzni (m.in. poprzez udział w Radzie Biznesu), jak również wewnątrzni (uczestnictwo w różnych gremiach odpowiedzialnych za program studiów). Koncepcja kształcenia uwzględnia potrzebę otoczenia społeczno-gospodarczego.

Założone kierunkowe efekty uczenia się odpowiadają przyjętej koncepcji oraz celom kształcenia. Sformułowane zostały zgodnie z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniem w zakresie dyscypliny wiodącej nauki o zarządzaniu i jakości oraz w odniesieniu do części wskazanych dyscyplin uzupełniających. Odpowiadają one profilowi i poziomowi studiów. Uwzględniają umiejętności praktyczne, a sposób ich zdefiniowania umożliwia stworzenie systemu ich weryfikacji. Z punktu widzenia założonych kierunkowych efektów uczenia się zauważalny jest natomiast brak spójności w przypisaniu kierunku do części wskazanych dyscyplin uzupełniających (m.in. językoznawstwo, informatyka). Założone kierunkowe efekty uczenia się stanowią podstawę do formułowania szczegółowych efektów w odniesieniu do poszczególnych zajęć przewidzianych w programie studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Obowiązujący program studiów przyjęty został Uchwałą nr 5 z dnia 30 czerwca 2020 r. Senatu Wyższej Szkoły Handlowej we Wrocławiu, w sprawie ustalenia programów studiów dla studiów I i II stopnia o profilu praktycznym, na kierunku turystyka i rekreacja na rok akademicki 2020/21. Treści programowe zawarte w szczegółowych opisach przedmiotów są zgodne z przyjętymi efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których kierunek został przyporządkowany, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Nabywane w trakcie studiów kwalifikacje tworzą zestaw kompetencji zawodowych odpowiadający zapotrzebowaniu rynku pracy na absolwentów kierunku. Kluczowe treści programowe powstały w oparciu o konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi, w tym również studentami. Podstawę struktury treści programowych stanowi wiedza teoretyczna i utylitarne umiejętności ukierunkowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Założono, że w procesie nauczania na kierunku absolwenci studiów, zarówno I jak i II stopnia, powinni zostać wyposażeni w odpowiednią wiedzę teoretyczną i praktyczne umiejętności w zakresie zarządzania organizacjami turystycznymi, a także w kompetencje społeczne niezbędne do wykonywania pracy zawodowej. Założone wiedza i umiejętności przekazywane podczas studiów na kierunku obejmują także treści z innych dyscyplin tj.: geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej, ekonomii i finansów, nauk o komunikacji społecznej i mediach, nauk o kulturze fizycznej, nauk o ziemi i środowisku. Analiza zawartych w sylabusach treści programowych wykazała, że w odniesieniu do większości oferowanych przedmiotów treści te są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów, co zapewnia uzyskanie założonych efektów uczenia się. Zostały one wyraźnie zróżnicowane w ramach poszczególnych specjalności oraz wskazanej w programie studiów grupy przedmiotów do wyboru. Proponowane treści programowe skoncentrowane zostały zasadniczo wokół zagadnień związanych z funkcjonowaniem współczesnej gospodarki turystycznej w różnych jej aspektach. Treści kierunkowe zawierają wiedzę i umiejętności związane z funkcjonowaniem przemysłu turystycznego i gospodarowaniem przestrzenią turystyczną. Treści te na studiach I stopnia realizowane są na takich zajęciach jak: *podstawy turystyki, ekonomika turystyki i rekreacji, produkty turystyczne i rekreacyjne Dolnego Śląska, new tourism trends, obsługa ruchu turystycznego, zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne*. Na studiach II proponowane są pogłębione treści programowe z tego obszaru w ramach takich zajęć jak: *interdisciplinary approach of tourism, aspekty ekonomiczne, społeczne i przestrzenne turystyki, international hotel chains, marketing czy ocena stanu i perspektyw rozwoju turystyki na wybranym obszarze turystycznym* (ćwiczenia terenowe). Specyfiką oferowanego programu studiów jest położenie silnego nacisku na kształtowanie kompetencji związanych z zarządzaniem przedsiębiorstwami turystycznymi i rekreacyjnymi. Na studiach I stopnia służą temu m.in. takie zajęcia jak: *przedsiębiorczość w turystyce, zarządzanie projektami w turystyce, planowanie i organizowanie imprez turystycznych*. W przypadku studiów II stopnia treści te realizowane są w ramach zajęć kształcenia ogólnego oraz kierunkowego (*zarządzanie organizacją, zarządzanie przemysłem gościnnym, zarządzanie turystyką w miejscowości i regionie, zarządzanie PR*), jak również w ramach oferowanych specjalności (*zarządzanie usługami noclegowymi w hotelu, revenue management w hotelarstwie, biznesplan w przemyśle spotkań*

i wydarzeń, badanie i kreowanie rynku spotkań i wydarzeń). Obowiązujące treści programowe obejmują również wiedzę i umiejętności z zakresu zagadnień związanych z komunikacją społeczną i podejmowaniem pracy w ponadnarodowych organizacjach turystycznych. W programie studiów I stopnia zaplanowano takie zajęcia jak: *kreatywne rozwiązywanie problemów, prezentacje biznesowe oraz komunikacja*, a w przypadku studiów II stopnia są to: *komunikacja międzykulturowa, teamworking czy Design Thinking*. Takie profilowanie treści programowanych stanowi odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby rynku pracy zgłaszającego zapotrzebowanie na szeroko rozumiane kompetencje społeczne oraz umiejętności krytycznego myślenia, w tym rozwiązywania problemów, pracy w zespole oraz szybkiej adaptacji do zmieniających się warunków działania. W programie studiów przewidziano kształtowanie umiejętności posługiwania się nowymi technologiami informacyjnymi oraz wyszukiwania, wykorzystywania i weryfikowania informacji w środowisku cyfrowym, czemu służą zajęcia realizowane na studiach I stopnia: *internetowe źródła wiedzy, ICT, zastosowanie technologii informatycznych w turystyce* oraz na studiach II stopnia: *media społecznościowe w hotelarstwie/media społecznościowe w MICE*.

Obowiązujący program studiów I stopnia, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, umożliwia studentowi dodatkowo rozszerzanie treści programowanych poprzez wybór jednej z 5 oferowanych specjalności, zaś na studiach II stopnia specjalistyczne treści programowe oferowane są w ramach 2 specjalności.

Stosunkowo duża część zajęć obejmująca treści kierunkowe realizowana jest w języku angielskim. Na studiach I stopnia są to zajęcia realizowane w ramach zajęć: *international tourism business, new tourism trends, culinary tourism, cultural tourism - its core, condition and trends business tourism, sustainable tourism development*, którym przypisano 12 punktów ECTS. Na studiach II stopnia treści kierunkowe w języku angielskim realizowane są na zajęciach: *interdisciplinary approach of tourism, international hotel chains, tourism marketing, international tourism trades and conferences*, którym przypisano 10 punktów ECST.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć został poprawnie oszacowany i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Kształcenie na kierunku w ramach studiów I stopnia trwa 6 semestrów, a na studiach II stopnia 4 semestry. Łącznie w trakcie toku studiów I stopnia student uzyskuje 180 punktów ECTS, a na studiach II stopnia – 120 punktów ECTS. Absolwent uzyskuje odpowiednio tytuł zawodowy licencjata (I stopień - poziom 6 PRK) lub magistra (II stopień - poziom 7 PRK).

W programie studiów uwzględniono nakład pracy własnej studenta oraz zajęcia realizowane w bezpośrednim kontakcie studenta i nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia. Sumaryczna liczba godzin dydaktycznych zaplanowanych do realizacji w formie zorganizowanej przez Uczelnię na studiach stacjonarnych I stopnia wynosi 2320, w tym 750 godz. przewidziano na praktykę zawodową, a 168 godz. na konsultacje oraz egzaminy. W przypadku studiów niestacjonarnych I stopnia liczba ta wynosi odpowiednio 1958 godz., w tym analogiczny wymiar praktyk 750 godz. oraz konsultacji i egzaminów 252 godz. Na studiach II stopnia łączna liczba planowanych do realizacji godzin zajęć wynosi odpowiednio na studiach stacjonarnych 1545 w tym 375 godz. praktyk oraz 58 godz. przewidzianych na konsultacje i egzaminy, natomiast na studiach niestacjonarnych jest to 1224 godz., w tym 375 godz. praktyk oraz 135 godz. przewidzianych na konsultacje i egzaminy. Na studiach stacjonarnych wymiar zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów

oszacowany został w przypadku studiów I stopnia na 93 punkty ECTS, natomiast na studiach II stopnia na 62 punkty ECTS. Proponowana w programie studiów liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów zapewnia więc osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, a w przypadku studiów stacjonarnych, liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami prawa.

Sekwencja zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia. W programie studiów dominują zajęcia realizowane w formach praktycznych. Na studiach stacjonarnych I stopnia zaplanowano 518 godz. ćwiczeń, 144 godz. lektoratów oraz 114 godz. warsztatów, natomiast na studiach niestacjonarnych zajęcia realizowane w formach praktycznych obejmują 294 godz. ćwiczeń, 107 godz. warsztatów oraz 76 godz. lektoratów z języka obcego. Na studiach stacjonarnych II stopnia w grupie zajęć realizowanych w bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia i studenta zaplanowano 244 godz. ćwiczeń, 130 godz. warsztatów, 100 godz. lektoratów, 90 godz. projektów oraz 150 godz. seminariów. Analogicznie w przypadku studiów niestacjonarnych przewidziano realizację 135 godz. ćwiczeń, 81 godz. warsztatów, 45 godz. lektoratów, 90 godz. projektów oraz 90 godz. seminariów. Przewidziany wymiar zajęć realizowanych w formach praktycznych, wraz z praktykami, stanowi więc ponad 70% programu studiów niezależnie od poziomu i formy kształcenia. W ramach realizacji programu studiów przewidziano wykłady w wymiarze nie przekraczającym 20% łącznej liczby godzin zajęć na poszczególnych poziomach i formach kształcenia, natomiast 10% programu studiów zorganizowano w formie e-learningu.

Studenci studiów I stopnia mają możliwość elastycznego kształtowania programu studiów poprzez wybór grupy treści specjalistycznych (20 punktów ECTS) składających się z sześciu przedmiotów, które na studiach stacjonarnych obejmują 148, a na studiach niestacjonarnych 114 godz. zajęć. Studenci studiów I stopnia wybierają również przedmioty z tzw. grupy do wyboru w wymiarze 31 punktów ECTS, realizowanych w wymiarze 434 godz. na studiach stacjonarnych oraz 294 na studiach niestacjonarnych. W przypadku studiów II stopnia student ma możliwość dokonania wyboru grupy treści specjalistycznych (20 punktów ECTS), na które składa się dziewięć przedmiotów realizowanych w łącznym wymiarze 200 godz. na studiach stacjonarnych i 129 godz. na studiach niestacjonarnych.

Dodatkowo, studenci studiów I i II stopnia, mają zapewnioną możliwość dokonania wyboru poziomu zaawansowania językowego oferowanych przedmiotów kierunkowych prowadzonych w języku angielskim. Studenci dysponują również możliwością wyboru lektoratu z języka obcego oraz miejsca realizacji ćwiczeń terenowych (turystyka aktywna w środowisku naturalnym górskim/pojeziernym – I stopień oraz ocena stanu i perspektyw rozwoju turystyki w wybranym obszarze turystycznym – II stopień). Studenci studiów II stopnia dokonują wyboru promotora pracy magisterskiej na podstawie ofert tematycznych przedstawianych przez poszczególnych promotorów. Oszacowany łączny wymiar zajęć podlegających wyborowi wynosi 58 punktów ECTS (32%) na studiach I stopnia oraz 70 punktów ECTS (58%) na studiach II stopnia. Oferowany program studiów wypełnia więc warunek formalny w tym zakresie umożliwiający studentom wybór zajęć, którym przypisano ponad 30% łącznej liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie.

Struktura zajęć w programie studiów odpowiada założeniom profilu praktycznego i sprzyja nabyciu przez studentów umiejętności praktycznych. W ramach kierunku studentom proponowany jest szeroki zakres zajęć przygotowujących i rozwijających umiejętności praktyczne, których treści programowe, zgodnie z deklaracją złożoną przez Uczelnię, zostały opracowane w wyniku współpracy

z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz z uwzględnieniem wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów oraz analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się z oczekiwaniami rynku pracy. Na studiach I stopnia program studiów obejmuje zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, którym przypisano 132 punkty ECTS, co stanowi 73,3% ogólnej liczby punktów ECTS niezbędnej do ukończenia danego poziomu studiów. Program studiów II stopnia obejmuje zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, którym przypisano 111 punktów ECTS, co stanowi 92,5% ogólnej liczby punktów ECTS na tym poziomie kształcenia. Do grupy tej w obu przydatkach zaliczono wybrane zajęcia z modułu zajęć ogólnych, kierunkowych i specjalnościowych, w programie których założono kształcenie umiejętności praktycznych związanych z kierunkiem. Dodatkowo do grupy tej zaliczono praktykę zawodową oraz seminarium dyplomowe realizowane na studiach II stopnia. Tak duży udział w programie studiów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wynika ze specyfiki kierunku i potencjalnych miejsc pracy wymagających szerokiego zakresu kompetencji zawodowych i społecznych, w tym biegłej komunikacji w języku obcym. Studenci na studiach I stopnia realizują prace projektowe m.in. z przedmiotu *kreatywne rozwiązywanie problemów*, a przykładowa tematyka tych projektów to: poprawa rentowności wybranej organizacji lub przeprowadzenie badań marketingowych na przykładzie wybranego produktu/usługi/organizacji. Na studiach II stopnia studenci realizują prace projektowe m.in. z takich przedmiotów jak: *zarządzanie projektami w praktyce, zarządzanie PR, biznesplan w hotelarstwie, badanie i kreowanie rynku hotelarskiego oraz organizacja imprezy – projekt*. Przykładowe tematy projektów to: mapowanie procesów na przykładzie wybranej organizacji lub organizacja wybranego przedsięwzięcia zgodnie z metodyką zarządzania projektami. Podejmowana tematyka jest więc ukierunkowana na rozwiązywanie konkretnych, realnych problemów z obszaru turystyki i rekreacji. Zajęcia kwalifikowane przez Uczelnię jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne spełniają wymogi ujęte w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 roku w sprawie studiów, tj. są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej, jak również w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Obowiązujący program studiów spełnia więc wymóg uwzględnienia w programie studiów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% łącznej liczby punktów ECTS.

Program studiów obejmuje naukę języka obcego na poziomie biegłości odpowiednio B2 dla studiów I stopnia oraz B2+ dla studiów w II stopnia według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Dodatkowo absolwenci kierunku na studiach I i II stopnia realizują lektorat z drugiego języka obcego mając do wyboru język niemiecki, hiszpański (lub polski dla obcokrajowców). Lektoraty z języka obcego prowadzone są na studiach stacjonarnych w wymiarze 144 godz. (I stopień) lub 100 godz. zajęć (II stopień). Na studiach niestacjonarnych wymiar ten wynosi odpowiednio 76 godz. (I stopień) lub 45 godz. zajęć (II stopień). Student za zajęcia z języka obcego zdobywa odpowiednio 15 punktów ECTS na studiach I stopnia oraz 10 punktów ECTS na studiach II stopnia. Program studiów na kierunku przewiduje udział zajęć z dziedziny nauk humanistycznych w wymaganym wymiarze punktów ECTS. W grupie tej na studiach I stopnia zaplanowano zajęcia m.in. z *etyki w biznesie* oraz *dziedzictwa kulturowego*, a na studiach II stopnia: *komunikacja multikulturowa*.

W programie studiów przewidziano grupę zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Obejmują one część godzin wykładowych i stanowią 10% przewidzianej do

realizacji na danym poziomie studiów łącznej liczby godzin zajęć. Spełnione są więc wymogi formalne w tym zakresie. Prowadzenie zajęć w formie e-learningu regulują zapisy regulaminu studiów, które dopuszczają taką formę ich realizacji. Zajęcia te po raz pierwszy wprowadzone zostały do programów w roku akademickim 2011/2012 po wdrożeniu platformy komunikacyjnej i dostosowaniu Uczelni do wymagań tej formy prowadzenia zajęć. Obecnie w realizacji programu studiów zakłada się wykorzystanie dwóch możliwości kształcenia: e-learning synchroniczny – jako forma uzupełniająca wykładu, zajęcia realizowane za pomocą platformy e-learningowej w sposób zapewniający synchroniczną interakcję między studentami i nauczycielami akademickimi (np. w formie czatu) lub e-learning asynchroniczny – jako forma samodzielnej pracy studenta polegająca na zapoznaniu się z materiałami udostępnionymi na platformie e-learningowej, rozwiązaniu zadań oraz realizacji poleceń zamieszczonych na platformie.

Analiza programu studiów wykazała jednak brak szczegółowych informacji nt. zakresu i formy realizacji zajęć przewidzianych do realizacji w trybie kształcenia zdalnego. Analiza sylabusów do zajęć przewidzianych w formie e-learningu wykazała, że nie przedstawiono tam szczegółowych informacji dotyczących sposobu realizacji zajęć w formie zdalnej, w tym w szczególności nt. założonej w odniesieniu do danych zajęć formy e-learningu (synchroniczny czy asynchroniczny). Nie wskazano również platformy komunikacyjnej za pomocą której realizowane będą zajęcia e-learningowe. Przy założeniu kształcenia hybrydowego na danych zajęciach (część treści programowanych realizowana zdalnie część w systemie tradycyjnym) brak jest informacji, które tematy będą realizowane w formie e-learningu, ani jakie specyficzne metody i narzędzia zostaną wykorzystane w procesie nauczania. Rekomenduje się uzupełnianie programu studiów o szczegółową informację dotyczącą warunków realizacji formy kształcenia zdalnego, w tym dotyczących kształcenia w trybie e-learningu asynchronicznego.

W związku z obecną sytuacją epidemiczną wszystkie zajęcia począwszy od 23 marca 2020 r. odbywają się trybie zdalnym. Podstawowym narzędziem do realizacji zajęć dydaktycznych jest aplikacja MS Teams, do której dostęp mają wszyscy studenci i pracownicy Uczelni. Realizacja zajęć odbywa się w czasie rzeczywistym, w ramach kontaktu synchronicznego.

Realizację zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia i studentów oparto o zróżnicowany zestaw metod dydaktycznych obejmujący metody podające, eksponujące, problemowe i praktyczne. Obowiązujący na kierunku katalog dostępnych form dydaktycznych dopuszcza stosowanie wykładów audytoryjnych prowadzonych w formach podających (informacyjnych) oraz problemowych, konwersatoryjnych, z wykorzystaniem m.in.: prezentacji multimedialnej; ćwiczeń o charakterze praktycznym prowadzonych, z wykorzystaniem takich metod dydaktycznych jak np.: gra biznesowa, gra kierownicza, analiza tekstów z dyskusją, symulacja komputerowa, praca w grupach, dyskusja, rozwiązywanie zadań, burza mózgów; projektów o charakterze kształcenia problemowo-projektowego, którego celem jest inicjowanie aktywnych zachowań oraz kierowanie i nadzorowanie praktycznych działań studentów dążących do rozwiązania problemu i podejmowania decyzji, które powinny zakończyć się przedstawieniem rozwiązania zadania projektowego. W programie studiów II stopnia przewidziane jest prowadzenie seminariów, których celem jest opracowanie projektu dyplomowego i przygotowanie do egzaminu dyplomowego lub przedstawienie samodzielnie opracowanego zagadnienia. Dobór odpowiednich metod do poszczególnych zajęć i form dokonywany jest przez nauczyciela akademickiego z uwzględnieniem charakteru prowadzonych zajęć oraz przyjętych dla niego efektów uczenia się. Metody stosowane do prowadzenia zajęć wskazane są w sylabusach

przedmiotów. Dobór tych metod jest powiązany z metodami weryfikacji efektów uczenia się, jakie zamierza zastosować wykładowca i w głównej mierze wynika z potrzeb osiągnięcia wskazanych dla zajęć efektów uczenia się. Dodatkowo w programie studiów przewidziano wykorzystanie e-learningu jako formy uzupełniającej wykłady. Zajęcia realizowane są w tym wypadku za pomocą platformy e-learningowej w sposób zapewniający synchroniczną lub asynchroniczną interakcję między studentami i nauczycielem.

Stosowane w ramach wielu przedmiotów metody kształcenia nakierowane na przygotowanie studenta do pracy zawodowej na stanowiskach wykonawczych i kierowniczych w organizacjach, jak też podejmowania własnej działalności gospodarczej. Obejmują one w szczególności rozwijanie umiejętności posługiwania się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi. Studenci poznają zachowania jednostek ludzkich i zespołów w środowisku pracy oraz procesy zmian różnych struktur i instytucji społecznych oraz nabywają umiejętności związane z wykonywaniem czynności praktycznych w związanych z tym sytuacjach. Nabywają oni również umiejętności w zakresie stosowania metod i technik zbierania informacji, w szczególności technik obserwacji bezpośredniej i technik badań społecznych. Studenci uczą się formułowania opinii i udzielania informacji zwrotnej, przedstawienia pomysłów i uzasadniania stanowisk, prowadzenia konstruktywnej krytyki. Wyposażeni są także w podstawowe kompetencje związane z kreowaniem, organizowaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej. Stosowane w ramach nauki języka obcego metody kształcenia umożliwiają studentom opanowanie języka obcego na poziomie biegłości, odpowiednio B2 dla studiów I stopnia i B2+ dla studiów II stopnia Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Na studiach I i II stopnia realizowane są dodatkowo zajęcia kierunkowe w języku angielskim, co umożliwia studentom posługiwanie się słownictwem specjalistycznym z zakresu kierunku. Studenci nabywają umiejętności w zakresie przygotowania wystąpień w językach obcych dotyczących identyfikacji, krytycznej analizy i oceny zjawisk i procesów zachodzących w przedsiębiorstwie oraz proponowania rozwiązań sytuacji problemowych. Należy podkreślić, że nauka i doskonalenie znajomości języków obcych jest elementem wyróżniającym program kierunku.

Uwzględniając założone kierunkowe efekty uczenia się stwierdza się, że w procesie nauczania na kierunku w odpowiednim zakresie wykorzystuje się specyficzne metody kształcenia, co umożliwia osiągnięcie przez studentów złożonych efektów uczenia się. Uczelnia dostosowuje również proces nauczania do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia.

Do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wykorzystuje się dedykowaną platformę e-learningową aHCM Asseco. Platforma umożliwia zarządzanie strukturą szkoleń, kursów i lekcji oraz uprawnieniami użytkowników. Wykładowcy mają możliwość tworzenia materiałów szkoleniowych oraz mogą korzystać z gotowych materiałów w formacie SCORM, PDF, PPT, wideo i wielu innych. Platforma umożliwia samodzielne tworzenie testów i egzaminów przy użyciu wbudowanego kreatora z kilkunastoma typami pytań. Elementami platformy są m.in. moduły: komunikacja, baza wiedzy, baza dokumentów, raporty. Studenci kierunku korzystają z następujących kursów na aHCM Asseco: *podstawy zarządzania, ICT, komunikacja* (I stopień) oraz *metody badawcze* (II stopień). Ponadto na platformie Asseco dostępne są materiały do zajęć e-learningowych z języka polskiego przydatne dla studentów obcokrajowców. Obsługa informatyczna platformy zapewnia bieżącą kontrolę postępów w nauce studentów. Mogą oni również korzystać z platformy edukacyjnej

w każdym miejscu wyposażonym w połączenie z Internetem. Realizacja zajęć wymaga zamieszczania na platformie edukacyjnej materiałów dydaktycznych zgodnie z harmonogramem zajęć oraz sylabusem, dostarczania, w razie potrzeby, materiałów dodatkowych, wspomagających proces samodzielnej nauki i kształtowania określonych umiejętności, udzielania konsultacji podczas dyżurów w siedzibie Uczelni.

Na kierunku proces nauczania uzupełniany jest między innymi o obligatoryjne praktyki zawodowe dla studentów zarówno I, jak II stopnia. Analiza efektów uczenia się, w obszarze praktyk zawodowych znalazła potwierdzenie ich zgodności z efektami przypisanymi do pozostałych zajęć. Dla zilustrowania, zajęcia takie jak: *podstawy zarządzania, etyka w biznesie, języki obce, przedsiębiorczość w turystyce i rekreacji* i przypisane do nich cele, treści programowe oraz sposoby ich weryfikacji są zgodne z efektami zakładanymi dla praktyk.

Program studiów I stopnia zakłada odbycie przez studentów „Praktyki 1” na trzecim semestrze w dowolnym w przedsiębiorstwie z dowolnej branży związanej z szeroko rozumianą turystyką i rekreacją (przedsiębiorstwa hotelowe, biura podróży, organizacje turystyczno-rekreacyjne). Takie założenie pozwala na dość ogólne formułowanie efektów uczenia się.

Dopiero „Praktyka 2” na studiach I stopnia po wyborze specjalności zawęża obszar działalności praktykodawców i uszczegóławia efekty uczenia się w kierunku tej specjalności.

Analiza treści sylabusów pozwala na stwierdzenie, że na studiach II stopnia, przedmiotowe efekty przypisane dla praktyk zawodowych w obszarze umiejętności zarówno na II, III, jak i IV semestrze są dokładnie takie same, co może świadczyć o braku ewaluacji w procesie nauczania.

Podobnie jest w obszarze treści programowych wpisanych do sylabusów wszystkich praktyk. Wszędzie pojawiają się identyczne zapisy, które również nie potwierdzają ewaluacji.

W sylabusach zarówno na studiach I stopnia Praktyka 1 i Praktyka 2 oraz na studiach II stopnia Praktyka I, Praktyka II i Praktyka III wpisano cztery identyczne sformułowania. Wszędzie w kolejności powtarza się: Zapoznanie się z Zarządzeniem Rektora i z sylabusem praktyki; Dokumentacja praktyki i zasady jej rozliczenia; Efekty uczenia się realizowane podczas praktyki i ich osiąganie; Rozliczenie dokumentacji praktyki i jej zaliczenie.

Zauważalny jest także brak analogii efektów uczenia się oraz treści programowych wpisanych w sylabusach praktyk w stosunku do programów studiów.

Programy studiów zarówno I, jak i II stopnia wykazały odwzorowanie przedmiotowych efektów uczenia się dotyczących praktyk. Takie zapisy także świadczą o braku ewaluacji w procesie nauczania związanego z praktyką zawodową.

Dopiero szczegółowe efekty uczenia się, przedstawione w Regulaminie praktyk pozwalają na słuszne postrzeganie procesu realizacji praktyk na kierunku.

Rekomenduje się zatem uporządkowanie treści efektów uczenia się zapisanych w programach studiów, sylabusach praktyk jak i regulaminie praktyk adekwatnie do poziomu nauczania.

Rekomenduje się także aktualizację treści programowych wpisywanych do sylabusów praktyk zarówno na I jak i II poziomie studiów uwzględniając poziom nauczania oraz rodzaj praktyki.

Miejsca odbywania praktyk są właściwe. Zarówno miejsca proponowane przez Uczelnię, jak i miejsca, które studenci sami proponują, pozwalają na realizację programu praktyk i osiąganie zakładanych efektów uczenia się wypisanych w Regulaminie praktyk.

Umiejscowienie praktyk w programie jest właściwe. Na studiach I stopnia do zrealizowania są dwa panele praktyk zawodowych. „Praktyka 1” na III semestrze (375 godzin) oraz „Praktyka 2” na V semestrze (375 godzin). Ich ukończenie pozwala studentom na podjęcie pracy w wyuczonym zawodzie z ogólnym przygotowaniem praktycznym.

Na studiach II stopnia studenci mają do zrealizowania trzy moduły praktyk. W trakcie drugiego, trzeciego i czwartego semestru. Każdy moduł zawiera 125 godzin praktyk i 15 godzin konsultacyjnych. Liczba punktów ECTS przypisana do każdego rodzaju praktyki na obu poziomach studiów jest właściwa.

Za organizację praktyk odpowiada Dziekan. Sprawuje nadzór nad działaniami prowadzonymi na poszczególnych kierunkach przez pełnomocnika ds. studenckich praktyk zawodowych, nad biurem karier oraz biurem współpracy z zagranicą.

Dostęp studenta do informacji oraz dokumentów związanych z praktykami zawodowymi jest przez bezpośredni kontakt z uczelnianym pełnomocnikiem ds. praktyk oraz przez stronę internetową uczelni.

Za koordynację praktyk odpowiedzialna jest osoba z kilkuletnim doświadczeniem zawodowym zdobytym także poza uczelnią. Prowadzi ona również zajęcia organizacyjne ze studentami udającymi się na praktyki. Dokonano także hospitacji wspomnianych zajęć, która potwierdziła kompetencje osoby prowadzącej oraz zasadność i potrzebę realizacji tych zajęć.

Regulamin praktyk wynika z Zarządzenia Rektora nr 62/19/20 z dnia 29.06.2020 r. w sprawie Regulaminu studenckich praktyk zawodowych i jest on ogólny dla wszystkich kierunków. Określa podstawy prawne praktyk zawodowych, organizację i przebieg praktyk, warunki i tryb zaliczenia a także programy praktyk do poszczególnych kierunków oraz wzory dokumentacji związanej z praktyką.

Uwagę jednak zwraca fakt, niekompatybilności zapisów treści w regulaminie praktyk z zapisami w programach studiów dla kierunku zarówno na I jak i II poziomie.

W Regulaminie praktyk brak zapisów stanowiących o karcie weryfikacji efektów uczenia z odbytej praktyki zawodowej, o której mowa w programie studiów.

Poza tym faktem, zakres dokumentacji zgodnie z Regulaminem praktyk jest wystarczający. Zawiera on wzór porozumienia ws. odbywania praktyki zawodowej, szczegółowy schemat sprawozdania wraz z oceną osiągniętych efektów uczenia, ankiety dot. odbytej praktyki skierowane do studentów, jak i pracodawców. Rekomenduje się uzupełnienie dokumentacji o arkusz hospitacji praktyk.

Praktyki zawodowe odbywają się w miejscach, które w pozwalają na osiąganie efektów uczenia się. Są to m.in.: agencje eventowe, biura podróży, hotele, ośrodki wypoczynkowe, centra fitness, restauracje, spółki i stowarzyszenia o zasięgu lokalnym, krajowym i międzynarodowym.

Zaprezentowany wykazy praktykodawców oraz zawarte z niektórymi podmiotami umowy, pozwalają na stwierdzenie, że miejsca odbywania praktyk gwarantują właściwe zaplecze infrastrukturalne i pozwalają w pełni uzupełnić wiedzę o praktyczne umiejętności w procesie nauczania.

Uczelnia zapewnia studentom miejsca odbywania praktyk z szerokiej listy podmiotów na stałe z nią współpracujących oraz pozwala studentom na zaproponowanie własnego miejsca odbywania praktyk.

Brak jest z góry określonych i formalnie przyjętych kryteriów jakościowych miejsc odbywania praktyk proponowanych przez studentów. Regulamin przewiduje tzw. „ścieżkę indywidualną” organizacji i przebiegu praktyk, ale nie precyzuje kryteriów doboru tych miejsc. Miejsca proponowane przez studentów są weryfikowane w trakcie spotkania i rozmowy studenta z uczelnianym opiekunem praktyk. **W trakcie rozmowy porównuje się m.in. zgodność profilu firmy z efektami uczenia się na danym kierunku i specjalności, niemniej uczelnia nie przedstawiła żadnych dokumentów potwierdzających analizę praktykodawcy pod tym kątem.** Weryfikacja polega także poprzez strony internetowe, rozmowy telefoniczne z praktykodawcą czy też korespondencję mailową. W dalszej kolejności podpisywane jest porozumienie dot. praktyk. Uznaje

się, że skoro porozumienie w treści przedstawionej przez Uczelnię jest akceptowalne przez podmiot przyjmujący studenta na praktykę, oznacza to, że student w ramach praktyki osiągnie wszystkie zakładane cele i efekty uczenia. Dodatkowo po zebraniu informacji na temat proponowanego miejsca praktyk przez studenta, opiekun praktyk przeprowadza konsultacje z kierownikiem katedry.

Regulamin praktyk przewiduje zaliczenie studentowi praktyki na podstawie pracy zawodowej. W tym przypadku pełnomocnik Rektora ds. praktyk podejmuje decyzję na podstawie złożonego wniosku, którego druk stanowi załącznik do Regulaminu praktyk. We wniosku znajduje się m.in. odniesienie do efektów uczenia się zapisanych w sylabusach praktyk, charakterystyka pracodawcy oraz opis zajmowanego przez studenta stanowiska pracy.

Taka forma zaliczania praktyk nie potwierdza osiągania i weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do zajęć w postaci praktyk zawodowych.

Praktyki powinny przebiegać w sposób typowy dla wszystkich zajęć, t.j. opierać się na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie i planach studiów, zorganizowanych przez uczelnię oraz na weryfikacji jego wysiłku przez osobę prowadzącą zajęcia, w trakcie tych zajęć oraz po ich zakończeniu.

Można uznać formę zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej, tylko w przypadku uregulowań szczególnych np. w ramach standardów kształcenia określonych dla kierunków studiów objętych tymi standardami. Nie dotyczy to jednak kierunku turystyka i rekreacja w Wyższej Szkole Handlowej we Wrocławiu. Rekomenduje się odstąpienie od zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej. Poza wyżej wymienionym przypadkiem zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej, pozostałe realizowane są właściwie a stosowane metody weryfikacji i oceny osiąganych efektów uczenia się za słuszne. Student po odbytej praktyce w instytucji wskazanej przez siebie lub rekomendowanej przez uczelnię przedstawia sprawozdanie, którego formularz stanowi załącznik do regulaminu praktyk. W sprawozdaniu pracodawca proponuje oceny za poszczególne efekty uczenia się w skali 2,0 – 5,0 oraz podpisem i pieczęcią firmową potwierdza odbycie praktyki zawodowej i osiągnięcie celów praktyki.

Pełnomocnik Rektora ds. Praktyk na podstawie Sprawozdania studenta i rozmowy ze studentem, analizuje przebieg praktyki oraz weryfikuje uzyskane przez niego efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, a ocenę weryfikacji odnotowuje w protokole egzaminacyjnym. Ten sam pełnomocnik sporządza protokół zaliczenia praktyki zawodowej i odnotowuje zaliczenie w wirtualnym dziekanacie. Dokumentację w postaci sprawozdania, opinii studenta o przebiegu praktyk zawodowych, ankietę satysfakcji wypełnioną przez podmiot Pełnomocnik ds. Praktyk przekazuje do kierownika właściwej katedry.

Analiza dokumentacji odbytych praktyk potwierdziła realizację praktyk zgodnie z procedurami zapisanymi w Regulaminie praktyk. Niemniej rekomenduje się zwrócenie uwagi na podpisywanie dokumentów przez studentów.

Rekomenduje się także ujednolicenie zapisów dot. sposobu zaliczania i dokumentowania przebiegu praktyk we wszystkich uczelnianych dokumentach związanych z praktyką zawodową oraz wprowadzenie zapisów dotyczących hospitacji praktyk przez przedstawicieli Uczelni.

Organizacja zajęć dydaktycznych odbywa się na podstawie opracowanych w programie studiów założeń zawartych w planach studiów w zakresie: przedmiotów, ich rozmieszczenia w semestrach, rygoru zaliczenia, liczby godzin poszczególnych form i metod dydaktycznych wynikających z punktów ECTS. Zgodnie z deklaracją przekazaną przez Uczelnię zajęcia dydaktyczne na studiach stacjonarnych planowane są od poniedziałku do piątku, a w przypadku studiów niestacjonarnych w soboty i niedziele. Harmonogram zajęć w przypadku studiów stacjonarnych uwzględnia stały rozkład zajęć,

polegający na cyklicznym powtarzaniu zajęć w te same dni. W przypadku studiów niestacjonarnych, układ zajęć jest dostosowany do terminów zjazdów i możliwości realizacyjnych wykładowców. Z reguły zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się co dwa tygodnie w ustalonych i przekazanych do wiedzy studentów terminach. Zaplanowany harmonogram zajęć jest stały w semestrze, tak jak w przypadku studiów stacjonarnych. W planowaniu zajęć uwzględnia się zestandaryzowane liczebności grup zajęciowych dostosowane do możliwości infrastruktury dydaktycznej.

Analiza harmonogramu realizacji zajęć w semestrze zimowym 2020/2021 wykazała, że w przypadku planowania zajęć na drugim roku studiów stacjonarnych II stopnia mniej niż 50% przewidzianego do realizacji w tym okresie programu studiów zostało uwzględniane w przedstawionym wykazie. Złożone przez Uczelnię wyjaśnienia wykazały, że w wyniku niskich naborów zarówno na studia stacjonarne, jak również studia niestacjonarne, podjęto decyzję o częściowym połączeniu zajęć realizowanych w tych dwóch formach, co w konsekwencji spowodowało, że nie wypełniony został formalny wymóg wynikający z art. 63 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.).

W Uczelni obowiązują następujące liczebności grup dydaktycznych: wykłady ogólne – 80 - 120 osób, liczba ta może być wyższa jeżeli zajęcia są planowane w Sali audytoryjnej o większej pojemności (do 180 osób); ćwiczenia – do 30 osób; lektoraty – do 20 osób; laboratoria wymagające szczególnego nadzoru i kontroli ze strony nauczyciela akademickiego oraz laboratoria komputerowe – do 25 osób, po wcześniejszej kwalifikacji pod względem językowym; seminaria dyplomowe – zalecana liczebność 15 osób dla promotora w ramach danego toku kształcenia. Elastyczność organizacji zajęć dotyczy ponadto form i metod dydaktycznych wspierających tradycyjne kształcenie i obejmuje konsultacje oraz możliwość pracy na platformie e-learningowej. Planowanie różnorodnych form, poza wyznaczonymi zjazdami, pozwala na zapewnienie dogodnego i częstszego kontaktu studenta z nauczycielami akademickimi. Sprzyja temu również wykorzystanie jako środka komunikacji systemu informatycznego Uczelni. Studenci mają tu dostęp do zarządzeń dziekana, regulaminów, ogłoszeń wewnętrznych i dyspozycji. Egzaminy w różnych formach odbywają się wg harmonogramu sesji zimowej i letniej ogłoszonego przez Rektora, stosownie do formy studiów, tj. dla studiów stacjonarnych w tygodniu (od poniedziałku do piątku), dla niestacjonarnych w soboty i niedziele. Regulamin studiów reguluje także zasady postępowania w przypadku deficytu punktów ECTS i nadwyżek punktowych. W przypadku spornych sytuacji student ma prawo do egzaminu komisyjnego, zgodnie ze wskazanymi w Regulaminie studiów warunkami i trybie postępowania.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe oraz wykorzystane metody dydaktyczne na kierunku uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscyplin nauki o zarządzaniu i jakości oraz części ze wskazanych dyscyplin uzupełniających. Umożliwia to studentom osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Obowiązujący program studiów zakłada realizację zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze punktów ECTS, poprawnie określa czas trwania studiów, jak również nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów na danym poziomie. W programie

studiów przewidziano grupę zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Obejmują one część godzin wykładowych i stanowią 10% przewidzianej do realizacji na danym poziomie studiów łącznej liczby godzin zajęć. Spełnione są więc wymogi formalne w tym zakresie. Przeprowadzona analiza programu studiów wykazała jednak brak szczegółowych informacji nt. zakresu i formy realizacji zajęć przewidzianych do przeprowadzania w trybie kształcenia zdalnego. Program studiów zakłada wykorzystanie szeregu metod i narzędzi umożliwiających wykonywanie przez studentów czynności praktycznych. Sposób organizacji procesu nauczania, w tym rozplanowanie zajęć, umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział studenta w zajęciach i samodzielne uczenie się, a czas przeznaczony na sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się umożliwia ich weryfikację.

Przeprowadzona ocena sposobu realizacji obowiązującego programu studiów wykazała występujące nieprawidłowości w tym obszarze, co zadecydowało o obniżeniu oceny kryterium 2, tj. sposób organizacji zajęć w semestrze zimowym 2020/2021 na studiach II stopnia 2 rok nie był zgodny z obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie, dokonano połączenia części zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich przeprowadzając je wspólnie dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Proces realizacji praktyk zawodowych wymaga uporządkowania dokumentacji związanej z praktykami, co zostało zawarte w rekomendacjach. Miejsca odbywania praktyk są właściwe dla ich realizacji zgodnie z zakładanymi celami i efektami. Praktykodawcy reprezentują szeroki wachlarz branż o zróżnicowanej strukturze zatrudnienia, gwarantując jednocześnie właściwe miejsca praktyk dla studentów kierunku. Student udający się na praktykę jest dobrze przygotowany do jej odbywania, ma stały kontakt z uczelnianym koordynatorem. Zasadnym jest także przyjęty model umiejscowienia praktyk w programie studiów zarówno na I, jak i II poziomie. Postrzegając całościowo proces praktyk zawodowych, uznaje się, iż są one realizowane na poziomie zapewniającym osiągnięcie zakładanych efektów. Zastosowanie się do rekomendacji wyeliminuje nieścisłości w przedmiotowym obszarze.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych w zakresie dostosowania organizacji zajęć do wymogów wynikających z art. 63 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce zapobiegających w przyszłości niezgodnemu z obowiązującymi przepisami prawa sposobowi realizacji programu studiów.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki i tryb rekrutacji na kierunek regulują odpowiednie uchwały Senatu. Zgodnie z zapisami uchwały rekrutacyjnej na rok akademicki 2020/2021 warunkiem przyjęcia na studia I stopnia było posiadanie świadectwa dojrzałości uprawniającego do ubiegania się o przyjęcie na studia w uczelniach wyższych, natomiast na studia II o przyjęcie mogli ubiegać się absolwenci posiadający niezbędne kwalifikacje i kompetencje studiów I stopnia. Uczelnia w pierwszej kolejności przyjmuje

kandydatów, którzy skończyli studia I stopnia na kierunku turystyka i rekreacja lub innych kierunkach pokrewnych. Pozostali kandydaci są przyjmowani, w miarę wolnych miejsc, na podstawie kolejności zgłoszeń, aż do wyczerpania limitu określonego przez Senat. Preferowane są więc kierunki studiów, których absolwenci mają kwalifikacje niezbędne do studiowania na kierunku turystyka i rekreacja. W przypadku studentów studiów II stopnia, którzy studia I stopnia ukończyli na kierunku innym niż pokrewne, uzupełnianie różnic programowanych odbywa się w drodze indywidualnych konsultacji z prowadzącymi zajęcia. Obowiązujące warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku.

Zasady warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zawarte są w Regulaminie potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną, przyjętym Uchwałą nr 3 Senatu WSH we Wrocławiu z dnia 11 czerwca 2015 r. oraz obowiązującym Regulaminie studiów. Warunki i zasady uznawania efektów w przypadku studiów w ramach programu ERASMUS+ reguluje Regulamin wyjazdów studenckich na studia i praktyki zagraniczne dofinansowane z programu Erasmus+ oraz Regulamin studiów. Zgodnie z zapisami tych dokumentów decyzję dotyczącą uznania punktów ECTS uzyskanych w innych uczelniach podejmuje Dziekan po zapoznaniu się z dokumentacją przebiegu studiów odbytych poza Uczelnią przedłożoną przez studenta zgodnie z zasadami systemu przenoszenia osiągnięć. Uczelnia uznaje dorobek studentów uzyskany w uczelniach, z którymi posiada podpisane stosowne umowy o współpracy. W Regulaminie studiów zapisano skalę ocen (A-F) stosowaną wyłącznie przy przenoszeniu w ramach międzynarodowej wymiany osiągnięć studenta.

Proces dyplomowania jest realizowany zgodnie z określonymi zasadami. Podstawowym dokumentem regulującym ogóle zasady procesu dyplomowania jest Regulamin studiów, natomiast systemowy opis zasad realizacji procesu dyplomowania zawarty jest w Regulaminie dyplomowania wdrożonym zarządzeniem Rektora z dnia 26 czerwca 2019 r. Uzupełnieniem tych dokumentów są stosowne zarządzenia Dziekana, w tym m.in. w sprawie zasad składania prac dyplomowych i organizacji egzaminu dyplomowego oraz w sprawie uaktualnienia zestawu pytań egzaminu dyplomowego.

Obowiązujący aktualnie na kierunku program studiów zakłada, że praca dyplomowa jest obowiązkowa w przypadku studiów II stopnia (praca magisterska), natomiast w przypadku studiów I stopnia począwszy od roku akademickiego 2019/2020 przewidziany został wyłącznie egzamin dyplomowy. Zgodnie z Regulaminem dyplomowania pracę dyplomową może stanowić przede wszystkim praca pisemna, ale może nią być również opublikowany artykuł, praca projektowa, w tym projekt praktyczny, wykonanie programu lub systemu komputerowego oraz praca konstrukcyjna lub technologiczna. Każdy z wymienionych rodzajów prac omówiony został w Regulaminie dyplomowania. Uczelnia nie opracowała natomiast szczegółowych zasad dotyczących egzaminu dyplomowego wprowadzonego w nowej formie do programu studiów I stopnia nie precyzując zasad jego przeprowadzania, zakresu obowiązującego na egzaminie materiału, itp. Rekomenduje się w tym zakresie uzupełnienie obowiązujących na studiach I stopnia kierunku turystyka i rekreacja zasad dyplomowania z uwzględnieniem odpowiednich metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się przewidzianych na zakończenie studiów.

Obowiązujące zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Określone zostały one w Regulaminie studiów. Monitorowanie i ocena postępów studenta odbywa się z wykorzystaniem elektronicznego systemu ewidencji studentów. Oceny ze wszystkich egzaminów i zaliczeń są wpisywane do karty okresowych osiągnięć studenta i protokołu zajęć.

Zaliczanie okresów studiów w Uczelni regulują przede wszystkim zapisy Regulamin studiów. Realizacja i zaliczenie poszczególnych przedmiotów następuje odrębnie w każdym semestrze. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie wszystkich zaliczeń oraz zdanie egzaminów przewidzianych w planie studiów na dany semestr. Regulamin studiów określa jednocześnie zasady postępowania w przypadku niezaliczenia przez studenta przedmiotu w terminie podstawowym. Podstawą zaliczenia jest osiągnięcie założonych efektów uczenia się potwierdzone uzyskaną oceną wynikającą ze stopnia opanowania obowiązującego materiału i wykonania prac przewidzianych w sylabusie itp.

Szczegółowy opis zasad oceny studenta oraz sposobów weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji wskazany jest w sylabusach do poszczególnych zajęć. W większości przypadków poprawnie określono w nich sposoby weryfikacji efektów uczenia się, a także warunki i kryteria oceny. Zasady te przedstawiane są studentom w pierwszym tygodniu zajęć. Do najczęściej stosowanych metod weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na kierunku należą egzaminy pisemne lub ustne oraz kolokwia, rozwiązywanie zadań problemowych, gry dydaktyczne, studia przypadków, projekty, wypowiedzi ustne, w tym z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych.

Przegląd sylabusów wykazał jednak pewne nieprawidłowości w obszarze przyjętych metod weryfikacji i oceny. W przypadku kilku zajęć stwierdzono niezgodność założonych w programie studiów metod weryfikacji efektów uczenia się z opisem ich wykorzystania zawartym w sylabusie. Przykładowo przedmiot *transport w turystyce* (I stopień) według przyjętego planu studiów założoną formą weryfikacji jest zaliczenie z oceną (ZO), natomiast w sylabusie do tego przedmiotu, w opisie szczegółowych metod oceny, podano egzamin w formie testu wiedzy, któremu w szacowanym obciążeniu pracą studenta, w zależności od formy studiów, przypisano między 35 a 40 godz. przeznaczonych na przygotowanie. Podobne nieścisłości pojawiają się w sylabusie do przedmiotu *zarządzanie organizacją* (II stopień) oraz do lektoratu z *języka angielskiego* poziom B1, B2. W sylabusach do przedmiotów, w przypadku których w programie studiów przewidziano wykorzystania e-learningowych narzędzi kształcenia nie wskazano specyficznych dla tej formy metod weryfikacji efektów uczenia się. W związku z powyższym rekomenduje się podjęcie odpowiednich działań w celu zapewnienia odpowiednich metod weryfikacji efektów uczenia się, w tym również tych osiąganych w oparciu o zdalne metody i narzędzia kształcenia. Należy również zapewnić poprawność opisu tych metod na poziomie programu studiów oraz sylabusów.

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie znajomości języka obcego przeprowadzana jest podczas zajęć z lektoratu. Ocenie podlega przygotowanie studentów do ćwiczeń językowych. Studenci otrzymują ocenę na koniec semestru na podstawie oceny kolokwium w formie testu zamkniętego, aktywności na zajęciach, pracy w zespole, kolokwium w formie zadań otwartych. Ponadto na ostatnim semestrze studiów I stopnia z zajęć *International Tourism Trades and Conferences* poziom B2 lub C1 przeprowadzany jest egzamin końcowy.

Przegląd losowo wybranych prac dyplomowych wskazuje, że w większości pozwalają one na weryfikację efektów uczenia się w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek oraz umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania absolwenta do prowadzenia zawodowej właściwej dla kierunku. Oceniane prace w większości cechowały się spójną strukturą dopasowaną do tematu i celu pracy, jednak sam sposób realizacji założeń analitycznych, diagnostycznych lub badawczych wskazywał na znaczny brak umiejętności części autorów w tym zakresie. Część prac nie posiadała waloru aplikacyjnego, co z punktu widzenia profilu praktycznego powinno być uznane jako

obligatoryjne. Niektóre z ocenianych prac wskazywały na bardzo niskie kompetencje autorów w zakresie prowadzenia analiz oraz formułowania wniosków. W pracach pojawiały się błędy językowe. W części prac oceny wystawione przez promotora i recenzenta uznano za zawyżone. W związku z zauważonymi niedoskonałościami procesu dyplomowania rekomenduje się podjęcie działań projakościowych na rzecz podniesienia jakości prac dyplomowych adekwatnie do założonych dla danego poziomu i profilu efektów uczenia się przewidzianych na zakończenie studiów.

Obowiązujące na Uczelni regulacje sprzyjają zapewnieniu bezstronności, rzetelności i przejrzystości procesu weryfikacji oraz wiarygodności i porównywalności ocen. W przypadku sytuacji konfliktowych Regulamin studiów przewiduje egzamin komisyjny oraz postępowanie dyscyplinarne. Indywidualne podejście stosowane jest wobec osób z niepełnosprawnością.

Weryfikacja osiąganych przez studentów efektów realizowana jest zgodnie z systemem weryfikacji efektów uczenia się zawartym w dokumencie pt. Systemie weryfikacji i oceny efektów uczenia się w Wyższej Szkole Handlowej we Wrocławiu, określonym w Zarządzeniu Rektora nr 45/18/19 z dnia 26 czerwca 2019 r. Zgodnie z istniejącymi tam zapisami kierunkowe efekty uczenia się są walidowane w ramach poszczególnych przedmiotów występujących w planie studiów danego kierunku i specjalności. Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się poprzez zaliczenie danej formy dydaktycznej przez nauczyciela na podstawie oceny formującej w ramach poszczególnych przedmiotów. Miejscem rzeczywistej weryfikacji efektów uczenia się są przedmioty wynikające planu studiów. Zaleceniem ujętym w systemie weryfikacji jest sugestia stosowania skali punktowej do oceny poziomu opanowania założonych efektów. Podejście to znalazło swoje odzwierciedlenie w udostępnionej dokumentacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Studenci mają stały dostęp do wyników procesu nauczania, m.in. poprzez system informatyczny PROAKADEMIA, moduł „Wirtualny Dziekanat”, który zapewnia im możliwość bieżącej kontroli postępów w nauce.

Monitorowanie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się odbywa się poprzez coroczne analizy jakości procesu nauczania prezentowane przed Senatem Uczelni oraz opiniowane przez Radę Biznesu. Opinie te odnoszą się zasadniczo do programu studiów oraz zakresu oferowanych specjalności, jednak dotyczą również oceny w zakresie stopnia osiągania efektów uczenia się oraz ich aktualności z punktu widzenia potrzeb rynku pracy. Uzyskane wyniki oceny efektów uczenia się i wypracowanych rozwiązań w tym zakresie są także konsultowane z pracodawcami w ramach organizowanych systematycznie spotkań.

Istniejące na Uczelni zasady dokumentowania efektów uczenia się uregulowane zostały zapisami uczelnianego systemu weryfikacji i oceny efektów uczenia się. Zgodnie z nimi, nauczyciel akademicki po zakończeniu procesu nauczania przygotowuje protokół walidacji efektów uczenia się w wersji elektronicznej. Na podstawie wyników weryfikacji osiągnięcia efektów dla wszystkich form dydaktycznych przedmiotu, zgodnie z opisem w sylabusie, wystawiana jest ocena końcowa z przedmiotu. Nauczyciel ma także obowiązek przechowywania (archiwacji) pisemnych prac studenckich przez 1 rok po zakończeniu roku akademickiego, w którym zostały wykonane, w ilości reprezentatywnej dla udokumentowania procesu weryfikacji efektów. Na dokumentację osiągnięcia efektów uczenia na kierunku składają się: semestralne prace pisemne studentów (kolokwia, testy, sprawdziany, prace projektowe itp.), pisemne prace zaliczeniowe i egzaminacyjne, inne materiały potwierdzające zdobycie założonych w programie nauczania efektów uczenia się (np. projekty, opracowania tematyczne, sprawozdania, raporty itp.).

Analiza dokumentacji osiągnięcia założonych efektów uczenia się uwidocznionych w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych wykazała, że ich rodzaj, forma, tematyka i metodyka dostosowana została poprawnie do poziomu i profilu ocenianego kierunku. Zakres przeprowadzanej weryfikacji odpowiadał zakresowi treści programowych przewidzianych dla danego przedmiotu oraz był zgodny z założeniami programu studiów. Wystawione oceny zostały odpowiednio uzasadnione i odpowiadały kryteriom przedstawionym szczegółowo w sylabusach przedmiotów. Sposób ustalania oceny końcowej z poszczególnych przedmiotów został potwierdzony w załączonych „Protokołach walidacji założonych efektów kształcenia zajęć praktycznych”.

Monitoring losów zawodowych absolwentów, mimo że nie jest obligatoryjny, prowadzony jest przez uczelniane Biuro Karier. Ma on na celu dostosowanie kierunków studiów i programów do potrzeb krajowego i międzynarodowego rynku pracy. W tym celu Biuro Karier stosuje narzędzie jakim jest kwestionariusz ankiety pt. *Badanie losów zawodowych absolwentów WSH we Wrocławiu*. Wyniki badań są przedmiotem analiz dokonywanych przez władze Uczelni, a wnioski z badań wykorzystywane są w procesie doskonalenia modelu sylwetki zawodowej absolwenta kierunku, a także ewaluacji zakładanych kierunkowych i przedmiotowych efektów uczenia się. W ramach wspierania działalności naukowej studenci zachęceni są do udziału w działalności Koła Naukowego „E.T” Education and Tourism. Ponadto studenci kierunku turystyka i rekreacja mają możliwość podejmowania inicjatyw w ramach kół naukowych działających na kierunku zarządzanie – KN „Fabryka Sukcesu” oraz KN „Nowoczesne Zarządzanie”. Zakres podejmowanych przez te koła inicjatyw zasadniczo skupia się na organizowaniu spotkań z przedstawicielami praktyki gospodarczej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia posiada formalnie przyjęte i opublikowane warunki przyjęcia kandydatów na studia. Opracowany system weryfikacji nastawiony jest na monitorowanie postępów w osiąganiu założonych efektów uczenia się oraz ich ocenę, jednak w wybranych przypadkach stwierdzono nieprawidłowości w tym systemie polegające na braku jednoznaczności co do planowanych metod weryfikacji wynikających z planu studiów oraz z zapisów w sylabusach. Brak wskazania odpowiednich metod weryfikacji stwierdzono również w odniesieniu do zaplanowanej w programie studiów realizacji części zajęć w formie e-learningu. Istotny element procesu weryfikacji osiąganych efektów uczenia się na studiach II stanowi proces dyplomowania, w ramach którego student jest zobligowany napisać pracę dyplomową oraz zdać egzamin dyplomowy. W przypadku studiów I stopnia począwszy do roku 2019/2020 Uczelnia zrezygnowała z obowiązku pisania pracy dyplomowej zastępując tę metodę weryfikacji efektów uczenia przewidzianych na koniec studiów egzaminem dyplomowym. Analiza prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich) wykazała, że ich tematyka jest zgodna z kierunkiem studiów oraz wpisuje się w zakres dyscyplin do których kierunek został przyporządkowany. Zróżnicowany poziom merytoryczny prac nie we wszystkich przypadkach pozwolił pozytywnie zweryfikować poziom osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się przewidzianych na zakończenie danego poziomu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadrę dydaktyczną kierunku stanowi zespół 48 nauczycieli akademickich reprezentujących 14 dyscyplin naukowych, takich jak: 1) nauki o zarządzaniu i jakości (13 osób), 2) geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (4), 3) nauki o komunikacji społecznej i mediach (4), 4) ekonomia i finanse (4), 5) nauki o kulturze fizycznej (3), 6) nauki o kulturze i religii (2), 7) nauki prawne (2), 8) socjologia (2), 9) nauki o sztuce (2), 10) psychologia (1), 11) filozofia (1), 12) nauki rolnicze (1), 13) historia (1), 14) językoznawstwo (12 lektorów). Ponadto dwóch nauczycieli wykazało się dyplomami magistra turystyki i rekreacji, a 10 można przypisać do dwóch dyscyplin jednocześnie ze względu na udokumentowane dyplomami różne kierunki ukończenia studiów bądź uzyskane stopnie naukowe doktora. Tak duże zróżnicowanie kadry ze względu na reprezentowane dyscypliny oddaje specyfikę studiów na kierunku, które mają silnie multidyscyplinarny charakter. W przedstawionym gronie prowadzących zajęcia na kierunku 23 osoby wykazały się dorobkiem naukowym związanym z reprezentowanymi dyscyplinami i potwierdzonym publikacjami, udziałem w konferencjach naukowych i projektach badawczych. Są to przede wszystkim pracownicy ze stopniem naukowym doktora i doktora habilitowanego, a dodatkowo 12 z nich wykazało również doświadczenie zawodowe związane z pracą poza uczelnią, np. w zarządzaniu hotelem, w doradztwie biznesowym, prowadząc firmę szkoleniową bądź szkołę językową, zajmując stanowiska dowódcze w wojsku, pracując jako grafik komputerowy, koordynator sportowy, czy prowadząc radiowe audycje podróżnicze. W sumie doświadczenie zawodowe w obszarach działalności gospodarczej związanej z kierunkiem wykazało 39 nauczycieli akademickich, np. są to pracownicy biur podróży, piloci wycieczek, pracownicy hoteli, trenerzy i organizatorzy różnych klubów sportowych, menedżerowie eventów. Struktura kwalifikacji kadry odznacza się dominacją pracowników z tytułem zawodowym magistra (28 osób), a w dalszej kolejności reprezentowana jest grupa doktorów (18, w tym 2 inżynierów), a także jest dwóch doktorów habilitowanych. Należy stwierdzić, że struktura kadry, jak i liczebność umożliwiają prawidłową realizację zajęć zarówno na studiach I, jak i II stopnia. Można również stwierdzić, że wszystkie osoby wykazały doświadczenie dydaktyczne, choć nie wszystkie w szkolnictwie wyższym. Dla 8 osób kompetencje dydaktyczne wynikają z prowadzenia szkoleń i warsztatów w firmach szkoleniowych i/lub doradczych, bądź konsultingowych, takich jak m.in. Punkt Konsultacyjny Wrocławskiej Agencji Rozwoju Regionalnego, gabinet psychoterapeutyczny, działy szkoleń w dużych firmach ubezpieczeniowych, Ośrodek Rozwoju Edukacji przy Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, Akademia Przedsiębiorców, Centrum Badawczo- Szkoleniowe Dobre Kadry, Fundacja Inteligentny Start. Wykazane przez nich doświadczenie w prowadzeniu zajęć dydaktycznych na stanowiskach trenera, coacha, doradcy zawodowego, umożliwia prawidłową realizację powierzonych im zajęć, takich jak: *specyfika zarządzania eventami, badanie kompetencji zawodowych, zarządzanie projektami w praktyce, doradztwo zawodowe*, opiekun ds. praktyk zawodowych, organizacja wizyt studyjnych w firmach.

Przydział zajęć jest w większości przypadków adekwatny do posiadanych kwalifikacji i kompetencji poszczególnych nauczycieli akademickich oraz specjalistów zewnętrznych prowadzących zajęcia, z wyjątkiem 1 nauczyciela akademickiego z tytułem zawodowym magistra, któremu powierzono prowadzenie 10 zróżnicowanych tematycznie przedmiotów, w tym wykładów (por. Załącznik nr 4). W przedstawionej dokumentacji nie wykazano dorobku naukowego tej osoby, uprawniającego do prowadzenia wykładów z 6 powierzonych jej przedmiotów, natomiast zamieszczono informację o realizacji pracy doktorskiej oraz o obowiązkach zawodowych poza dydaktycznych (prowadzenie Biura Erasmus+, zatrudnienie jako pilot wycieczek), co w rezultacie skłania do konstatacji o nadmiernym obciążeniu godzinowym pracownika, nie gwarantującym prawidłowej realizacji zajęć. Obciążenia godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich są silnie zróżnicowane i kształtują się na poziomie od 9 godz. (jeden z lektorów) do ponad 500 godzin, jednak z reguły nie przekraczają wymiaru pensum ustalonego w Uchwale nr 1 z dnia 23 września 2020 r. Senatu Wyższej Szkoły Handlowej we Wrocławiu w sprawie wymiaru i zasad rozliczania działalności dydaktycznej w roku akademickim 2020/2021. Jedynie w przypadku jednego nauczyciela akademickiego można mówić o nadmiernym obciążeniu dydaktycznym, przekraczającym ponad dwukrotnie wymiar ustalonego pensum, gdyż przydzielone obciążenia wynoszą 516 godzin na studiach stacjonarnych i kilkadziesiąt na niestacjonarnych, przy czym obejmują 8 zróżnicowanych tematycznie przedmiotów (Załącznik nr 4). Takie obciążenie należy uznać za nie sprzyjające prawidłowej realizacji zajęć.

Nauczyciele akademicy zatrudnieni w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy realizują 73,3% ogółu godzin dydaktycznych w bieżącym roku akademickim, co jest zgodne z wymaganiami prawa w tym zakresie, tj. ponad 50% godzin na studiach o profilu praktycznym powinno być prowadzonych przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia są przygotowani do ich realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, gdyż Uczelnia już od 2012 roku część zajęć prowadziła na specjalnie przygotowanej platformie e-learningowej aHCM Asseco i w tym czasie wykładowcy zdobywali umiejętności i doświadczenia w prowadzeniu zajęć zdalnych (tworzyli materiały dydaktyczne, testy i egzaminy). Od marca 2020 r. wszystkie zajęcia odbywają się na platformie MS Teams, a nauczyciele odbyli odpowiednie szkolenia. Ponadto materiały szkoleniowe w postaci filmów instruktarzowych, są dostępne na stronie internetowej Uczelni. Pracę zdalną nauczycieli wspiera także Dział IT, którego pracownicy na bieżąco rozwiązują zgłaszane problemy. Realizacja zajęć zdalnych jest także kontrolowana przez Uczelnię, odbywa się w czasie rzeczywistym i może być monitorowana przez dziekana lub kierownika katedry. Dodatkowo, każdorazowo po zakończeniu zajęć prowadzący ma obowiązek uzupełnić listę obecności, w której wpisuje się m.in.: nazwę używanego programu i liczbę obecnych studentów. Ponadto Uczelnia dokonała już pierwszej oceny przebiegu zajęć zdalnych, w oparciu o ankietę opinii studentów, którą monitorował Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia.

Dobór wykładowców do realizacji zajęć na kierunku jest realizowany zgodnie z polityką kadrową Uczelni, związaną z kształceniem na profilu praktycznym. Procedury doboru wykładowców opierają się na kryteriach posiadania odpowiednich kwalifikacji, w tym w szczególności na przygotowaniu merytorycznym (naukowym i/lub praktycznym) w zakresie powierzanych zajęć oraz posiadanym doświadczeniu dydaktycznym. Decyzje w sprawie przydziału zajęć pracownikom etatowym podejmuje Dziekan w uzgodnieniu z Kierownikami Katedry zgodnie z uchwałą Senatu (np. Uchwałą nr 1 z dnia 23 września 2020 r. Senatu Wyższej Szkoły Handlowej we Wrocławiu w sprawie wymiaru i zasad rozliczania działalności dydaktycznej w roku akademickim 2020/2021). W przypadku specjalistów zewnętrznych o powierzeniu im zajęć na umowę cywilno-prawną również decyduje

Dziekan w porozumieniu z kierownikiem katedry, kierując się kwalifikacjami i doświadczeniem zawodowym danej osoby, związanymi z zakresem treści merytorycznych powierzanych im przedmiotów. Zatrudniani specjaliści zewnętrzeni są związani z profesjonalną działalnością zawodową na rynku pracy w obszarze turystyki i rekreacji (np. z-ca Dyrektora Hotelu ds. gastronomii prowadzi zajęcia z *zarządzania usługami gastronomicznymi w hotelu*, Operation Manager Akademia Kuraszków prowadzi zajęcia z *zarządzanie usługami noclegowymi*, MICE Specialist Hotel Invite prowadzi zajęcia *badanie i kreowanie rynku hotelarskiego*). Warto dodać, że w bieżącym roku akademickim zajęcia prowadzi 17 nauczycieli akademickich – pracowników etatowych Uczelni i 31 specjalistów zewnętrznych – taka proporcja oddaje charakter profilu praktycznego kierunku. Specjalne reguły obowiązują w zakresie powierzania zajęć związanych z dyplomowaniem i są opisane szczegółowo w Regulaminie studiów WSH, a także w Regulaminie dyplomowania ogłoszonym w Zarządzeniu Rektora nr 16/19/20.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w cyklicznych ankietach, w których odpowiadają na 12 pytań zamkniętych, dotyczących merytorycznego przygotowania nauczyciela do zajęć, sposobów prowadzenia zajęć oraz stosunku nauczyciela do studentów. Do ubiegłego roku akademickiego były to ankiety w formie tradycyjnej, wypełniane na rozdawanych arkuszach (oszacowana zwrotność to 95%), a od bieżącego roku akademickiego zastąpiono je ankietą elektroniczną w systemie USOS. Z przedstawionej dokumentacji wynika, że w bieżącym roku akademickim zaplanowano przeprowadzenia ankiet 12 nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku, a w ubiegłym roku przeprowadzono ankiety oceniające 9 nauczycieli.

Nauczyciele akademicki poddawani są również ocenom poprzez hospitacje prowadzonych zajęć, w trakcie których ocenie podlega: planowanie i przygotowanie zajęć, poprawność i wartość merytoryczna zajęć, sposób realizacji zajęć, interakcja między nauczycielem a grupą studencką. Formularz hospitacji stanowi załącznik do opracowanej Księgi jakości. Plany hospitacji sporządzane są na poziomie kierowników katedr. Z przedstawionej dokumentacji w tym zakresie wynika, że w roku akademickim 2019/20 hospitowanych było 8 pracowników, a w 2020/21 zaplanowano 6 hospitacji.

Okresowa ocena nauczycieli akademickiego przeprowadzana jest raz na cztery lata, a także w trybie dodatkowym po upływie roku od uzyskania oceny negatywnej oraz ponadto na wniosek Rektora WSH. Ocena w roku 2018/2019 odbyła się na podstawie zarządzenie Rektora nr 28/1819 z dnia 27 lutego 2019 r. według zasad jakie obowiązywały w poprzednim systemie prawnym i objęła 9 nauczycieli akademickich. Zasady te zostały zaktualizowane i dostosowane do nowych wymagań zarządzeniem Rektora nr 34/1920 z dnia 27 lutego 2020 r. W roku 2019/2020 oceną objęto dwóch nauczycieli akademickich na kierunku. Zgodnie z aktualnymi przepisami oceny okresowej nauczycieli akademickich dokonuje Komisja Oceniająca Nauczycieli Akademickich, powołana przez Rektora WSH. W ramach oceny w części dotyczącej realizacji obowiązków dydaktycznych uwzględniane są: a) wyniki hospitacji, b) wyniki badania opinii studentów, c) opinia kierownika Katedry.

W ramach polityki kadrowej Uczelni został wdrożony system premiowania mający na celu wspieranie i motywowanie pracowników dydaktycznych i badawczo – dydaktycznych, którego celem jest rozwój kadry (podnoszenie kwalifikacji naukowych, rozwijania kompetencji dydaktycznych, sprzyjanie umiędzynarodowieniu aktywności naukowo-dydaktycznej) oraz stabilizacja zatrudnienia (zatrudnienia na pierwszym miejscu pracy). Stosowane są formy promowania działań zmierzających do osiągnięcia awansów naukowych oraz kompetencji dydaktycznych, m.in.:

- finansowanie badań naukowych, wydawnictw oraz udziału w konferencjach naukowych w ramach projektów badawczych,

- finansowanie szkoleń, kursów i konferencji, podnoszących kwalifikacje i kompetencje pracowników (np. w zakresie podniesienia kompetencji z języka angielskiego),
- delegowanie do ośrodków zagranicznych w ramach programu Erasmus+ i wspieranie wyjazdów zagranicznych oraz współpracę między naukowcami z zagranicznymi ośrodkami partnerskimi.

Stwierdza się, że realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów związanych z sytuacjami problemowymi w relacjach student-wykładowca. Natomiast nie przedstawiono opracowanych zasad reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Należy więc zalecić uzupełnienie przez Uczelnię uregulowań formalnych w tym zakresie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Przedstawiony zespół pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku stanowi zespół 48 nauczycieli akademickich oraz specjalistów zewnętrznych, reprezentujących 14 dyscyplin nauki, przy czym największą grupę stanowią przedstawiciele nauki o zarządzaniu i jakości. Taka zdywersyfikowana struktura dobrze oddaje multidyscyplinarny charakter tego kierunku. W przedstawionym gronie prowadzących zajęcia 23 osoby wykazały się dorobkiem naukowym związanym z reprezentowanymi dyscyplinami, w tym grupa 12 z nich wykazała również doświadczenie zawodowe związane z pracą poza uczelnią. W sumie doświadczenie zawodowe w obszarach działalności gospodarczej związanej z kierunkiem wykazało 39 nauczycieli akademickich, co jest adekwatne do profilu praktycznego. Wszystkie osoby wykazały doświadczenie dydaktyczne, a w 8 przypadkach związane było ono z prowadzeniem szkoleń i warsztatów w wyspecjalizowanych firmach szkoleniowych i odpowiada charakterowi powierzonych zajęć. Przydział zajęć jest w większości przypadków adekwatny do posiadanych kwalifikacji i kompetencji poszczególnych nauczycieli akademickich i specjalistów zewnętrznych prowadzących zajęcia, z wyjątkiem 1 nauczyciela akademickiego z tytułem zawodowym magistra, któremu powierzono prowadzenie 10 zróżnicowanych tematycznie przedmiotów, w tym wykładów (por. Załącznik nr 4), bez wykazania wystarczających kompetencji naukowych i dydaktycznych w tym zakresie. Obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich są silnie zróżnicowane, ale z reguły nie przekraczają wymiaru pensum ustalonego w Uchwale Senatu WSH, jedynie w przypadku jednego nauczyciela akademickiego można zauważyć nadmierne obciążenie dydaktyczne, przekraczające ponad dwukrotnie wymiar ustalonego pensum (Załącznik nr 4). Nauczyciele akademicy zatrudnieni w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy realizują 73,3% ogółu godzin dydaktycznych, co jest zgodne z wymaganiami prawa. Kadra jest przygotowana do realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wprowadzono również zasady monitorujące przebieg tych zajęć. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć oraz uwzględnia ich dorobek praktyczny oraz doświadczenie i osiągnięcia dydaktyczne. Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w cyklicznych ankietach oraz w czasie hospitacji, a także podlegają ocenom okresowym według ustalonych w Uczelni zasad i procedur. Realizowana w Uczelni polityka kadrowa wykorzystuje narzędzia wspierania i motywowania pracowników dydaktycznych i badawczo –

dydaktycznych do podnoszenia swoich kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja stabilizacji zatrudnienia. Natomiast nie przedstawiono opracowanych zasad reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Należy więc zalecić uzupełnienie przez Uczelnię uregulowań formalnych w tym zakresie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1) Należy zmienić przydział zajęć wykładowych wskazanych w Załączniku 4 zapewniającą zgodność dorobku naukowego i dydaktycznego prowadzącego te zajęcia z zakresem merytorycznym powierzonych wykładów.

2) Należy usunąć nieprawidłowość związaną z nadmiernym obciążeniem godzinowym pracownika badawczo-dydaktycznego (Załącznik 4), przekraczającym ponad dwukrotnie wymiar ustalonego pensum.

3) Zaleca się opracowanie formalnych zasad reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Siedziba Uczelni mieści się w czterokondygnacyjnym budynku dydaktycznym o łącznej powierzchni użytkowej 3.500 m², zlokalizowanym w pobliżu centrum Wrocławia. Uczelnia dysponuje 14 salami dydaktycznymi (20-40 miejsc), salą warsztatową na 14 miejsc, 3 dużymi salami typu konferencyjnego (na 60 miejsc każda), aulą (150 miejsc) oraz 5 laboratoriami komputerowymi z liczbą stanowisk od 21 do 24. Wielkość i wyposażenie sal dydaktycznych odpowiada liczebnościom grup. W budynku znajduje się również biblioteka o łącznej pow. 170 m², z 16 miejscami dla czytelników, a także pomieszczenia administracyjne, w tym bezpośrednio obsługujące studentów, m.in. dziekanat, Biuro Karier, Biuro Projektów, Biuro Erasmus+, Dział Rekrutacji. Do dyspozycji studentów jest też zaplecze gastronomiczne i wydzielona strefa spotkań, a także parking. W siedzibie Uczelni brakuje infrastruktury sportowej, a zajęcia sportowe wynikające z planów studiów prowadzone są w wynajmowanej sali gimnastycznej w Zespole Szkół nr 3 we Wrocławiu, w terminach według ustalonego harmonogramu. Studenci korzystają także w ramach programowych zajęć sportowych z zewnętrznych usług Fitness Studio i siłowni. Należy zauważyć, że dla kierunku infrastruktura sportowa to ważna część bazy dydaktycznej, umożliwiająca prawidłową realizację zajęć, szczególnie tych kształtujących umiejętności praktyczne z zakresu rekreacji (np. rekreacja ruchowa, organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży, animacja czasu wolnego, gry zespołowe, gry i zabawy ruchowe). A zatem brak własnej bazy sportowej jest poważnym utrudnieniem, gdyż nie zapewnia prawidłowej

realizacji zajęć w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem. Podczas wizytacji ustalono, że rozwiązaniem tej trudnej sytuacji jest realizacja części praktycznej zajęć z zakresu rekreacji podczas 10-dniowych ćwiczeń terenowych. Przedstawiono również plany Uczelni związane z pozyskaniem środków na wybudowanie własnej infrastruktury sportowej. Tym niemniej sytuacja zastana wskazuje, że nie są spełnione warunki wystarczające do prawidłowej realizacji zajęć praktycznych typowych dla kierunku, stąd rekomenduje się podjęcie działań, mających na celu doskonalenie bazy sportowo-rekreacyjnej umożliwiającej prawidłową realizację zajęć praktycznych. Uczelnia umożliwia studentom dostęp do szerokopasmowego Internetu (szybkie łącze o przepustowości 100/100 Mb), z którego korzystają zarówno w laboratoriach komputerowych, jak i w całym budynku za pomocą bezprzewodowej sieci wifi. Dodatkowo do dyspozycji studentów udostępnione są kioski informacyjne znajdujące się na korytarzu (dwa komputery klasy PC oraz tablet multimedialny, z dostępem do bezprzewodowego Internetu). Studenci mają również możliwość skorzystania z 6 komputerów znajdujących się w bibliotece. Wyposażenie sal dydaktycznych to również rzutniki multimedialne oraz w niektórych także tablice interaktywne. W laboratoriach komputerowych Uczelnia dysponuje oprogramowaniem standardowym, tj. m.in. MS Office 2010 Professional, MS SharePoint Designer 2007, Visio 2010, Access 2010 oraz antywirusowe Kaspersky Endpoint Security 10. Stwierdzono również dostęp do programu Merlin-X (tj. współcześnie stosowany system rezerwacyjny dla biur podróży), z którego studenci mogą korzystać również w obecnej sytuacji w formie zdalnej. Należy jednak zauważyć, że jest to nowość, gdyż w przedstawianym raporcie Samooceny nie wykazano dostępności programów współcześnie wykorzystywanych w usługach turystycznych. Rozwiązaniem stosowanym przez Uczelnię w zakresie poznawania odpowiednich programów rezerwacyjnych było ich demonstrowanie podczas wizyt studyjnych w hotelach i biurach podróży, co jednak należy uznać za niewystarczające dla realizacji praktycznego profilu studiów. W przypadku specjalności *e-biznes w turystyce* studenci korzystają z programów przeznaczonych do obróbki zdjęć i przygotowania materiałów reklamowych. Wyposażenie pomieszczeń oraz pomoce i środki dydaktyczne w postaci specjalistycznego oprogramowania umożliwiają obecnie prawidłową realizację zajęć z wykorzystaniem współczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych. Stwierdzono również zgodność infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP. Ponadto ustalono, że infrastruktura Uczelni jest dostępna dla studentów do godzin popołudniowych i wówczas mogą oni korzystać z komputerów w bibliotece i na korytarzach oraz z sieci Internetu dla realizacji zadań w ramach pracy własnej. Natomiast laboratoria i pracownie specjalistyczne mogą być udostępniane studentom tylko pod nadzorem kadry dydaktycznej lub pracowników Działu IT ze względu na warunki bezpieczeństwa oraz szczegółowe instrukcje użytkowania. Warto jednak podkreślić, że większość materiałów dydaktycznych oraz specjalistyczne oprogramowanie potrzebne studentom dla realizacji zadań własnych jest obecnie dostępnych na platformie e-learningowej oraz poprzez możliwości zdalnego łączenia z bazą komputerową Uczelni.

Uczelnia udostępnia studentom od 2012 roku 2 platformy elearningowe: Asseco i Ilias, które koordynowane są przez Dział IT (tworzenie kont dla wykładowców). Studenci korzystali z umieszczanych tam materiałów do wybranych zajęć. Od marca 2020 r. wszystkie zajęcia na Uczelni odbywają się online przy użyciu aplikacji MS Teams. Realizacja zajęć odbywa się w czasie rzeczywistym i może być monitorowana przez dziekana lub kierownika katedry. Platforma wykorzystywana jest również do organizacji ogólnouczelnianych webinarów, konferencji czy wykładów gościnnych, transmitowanych na stronie internetowej Uczelni lub na profilach społecznościowych. Przebieg zajęć oraz satysfakcja studentów ze stosowanych rozwiązań nauczania

zdalnego były monitorowane przez Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia – w semestrze letnim ubiegłego roku przeprowadzono badania ankietowe w grupie 617 studentów, którzy w większości (76%) oceniła je jako bardzo dobre i dobre.

Uczelnia dostosowała infrastrukturę dla osób z niepełnosprawnościami, np. dla osób poruszających się wózkach inwalidzkich dostosowano dwie windy, otwory drzwiowe, zlikwidowano progi, utworzono także miejsca parkingowe oraz podjazd, dostosowano dwie toalety. W każdej pracowni komputerowej znajduje się stanowisko dla osoby z niepełnosprawnością (szersze biurko, większy monitor), również w bibliotece znajduje się nowoczesne stanowisko komputerowe przeznaczone do korzystania dla osób z niepełnosprawnościami, z ergonomicznym fotelem, regulowanym biurkiem, panoramicznym monitorem, klawiaturą z dużymi klawiszami, skanerem, lupą oraz słuchawkami. Sale dydaktyczne wyposażone są w pętle indukcyjne.

Zbiory biblioteczne Uczelni liczą około 20 000 vol. wydawnictw zwartych (w tym ok. 1000 publikacji zagranicznych) oraz kilkadziesiąt tytułów czasopism polskich i zagranicznych (w tym 20 związanych problematyką studiów na kierunku, np. Wiadomości turystyczne, Hotelarz, Rynek Turystyczny, National Geographic, a także wydawnictwa kartograficzne (zbiór ponad 200 egzemplarzy map) oraz multimedialne (ponad 700 pozycji). Ponadto studenci i pracownicy mogą korzystać z publikacji serwisu IBUK.pl., a także z elektronicznych baz Wirtualnej Biblioteki Nauki w ramach licencji krajowych. Wykładowcy oraz studenci posiadają również dostęp do baz Ebrary i ProQuest na podstawie umowy z biblioteką Akademii Finansów i Biznesu Vistula. Uczelnia podpisała także deklarację przystąpienia do projektu Academica tj. Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych. Stwierdzono jednak, że zbiory biblioteczne nie obejmują całego piśmiennictwa zalecanego w sylabusach przedmiotowych jako obowiązkowe – w dostępnym publicznie katalogu elektronicznym biblioteki nie znaleziono ok. 20% wybranych pozycji, m.in. (w oryginalnym zapisie z sylabusów): - Taleb N.N., Antykruchłość, o rzeczach, którym służą wstrząsy, Kurhaus, Warszawa 2017; -Geoffrey Whitehead, Ekonomia, Wydawnictwo Zys i S-ka, Warszawa 2002; - B.Glinka, S. Gudkova, Przedsiębiorczość, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2011; -Dominik P., Zarządzanie hotelem. Wybrane zagadnienia, Diffin, 2015; - Williams S., Tourism Geography, Routledge 1998; -Sala J., Hotelarstwo, Usługi, Zarządzanie, Procesy koncentracji, PWE, Warszawa, 2019; - Jak założyć i prowadzić firmę eventową Jill S. Moran, BiznesPlate, Warszawa 2014; -Dunikowska M., Kubiński P.: Biznesplan – start do sukcesu, WSH, Wrocław 2004; -Tokarski A., Tokarski M., Wójcik J., Biznesplan w praktyce, CEDEWU.PL, Warszawa 2010. Rekomenduje się więc zwiększenie zabezpieczenia literatury podstawowej w zbiorach bibliotecznych.

Biblioteka jest otwarta w godzinach 8.00-16.00, od wtorku do soboty. Dostępność zbiorów bibliotecznych nie budzi zastrzeżeń studentów. Również w obecnym czasie pandemii biblioteka przyjmuje studentów w warunkach ustalonego reżimu sanitarnego. Czytelnicy posiadają dostęp do własnego konta bibliotecznego on-line, co m.in. daje możliwość samodzielnego przedłużania terminu zwrotu materiałów bibliotecznych, przeglądania zasobów oraz dokonywania ich zamówień i rezerwacji. Biblioteka posiada katalog on-line OPAC oraz stronę www (zakładkę ze strony www uczelni), na której zamieszczane są bieżące informacje o działalności biblioteki, udostępniane są bazy publikacji elektronicznych dostępnych w Internecie, adresy przydatnych stron internetowych itp.

Uczelnia prowadzi regularny monitoring bazy dydaktycznej i zasobów bibliotecznych, m.in. poprzez badania ankietowe opinii studentów, a wnioski z tych badań prezentowane są na koniec roku akademickiego w Senacie Uczelni i na tej podstawie podejmowane są decyzje służące optymalizacji funkcjonowania Uczelni. Przedstawiciele Samorządu Studenckiego uczestniczący w posiedzeniach Senatu również mogą w imieniu studentów zgłaszać swoje potrzeby w zakresie poprawy

infrastruktury. Decyzje, odnośnie zakupu nowych pozycji do biblioteki, podejmuje Rada Biblioteczna, której członkami są: Prorektor, przedstawiciele wszystkich katedr oraz bibliotekarz. Zgłaszanie potrzeb w tym zakresie odbywa się w bezpośrednim kontakcie z kierownictwem biblioteki, a także przez stronę internetową w zakładce „zapytania czytelników”. W świetle stwierdzonych braków literatury wskazanej w sylabusach, skuteczność monitorowania zbiorów bibliotecznych należy ocenić jako wymagającą dalszego doskonalenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia dysponuje salami dydaktycznymi i pracowniami komputerowymi, których wyposażenie i wielkość umożliwia prawidłową realizację programu studiów. Część zajęć o charakterze praktycznym jest realizowana podczas zajęć terenowych, co jest adekwatne do warunków właściwych dla przyszłej pracy zawodowej w obszarze usług turystycznych i rekreacyjnych. Studenci mogą również korzystać ze specjalistycznego oprogramowania, nieodbiegającego od współcześnie używanych systemów w biurach podróży i hotelach. Uczelnia zapewnia również dostęp do Internetu oraz zabezpiecza możliwości uczestniczenia w zajęciach zdalnych, poprzez platformę MS Teams oraz Asseco. Podstawowa infrastruktura jest również dostępna dla studentów w celu realizacji zadań własnych, w tym specjalistyczne oprogramowanie również w trybie zdalnym. Uczelnia jest dostępna dla osób z niepełnosprawnością poprzez odpowiednie przygotowanie infrastruktury, likwidację barier i odpowiednie wyposażenie stanowisk w salach komputerowych i w bibliotece, umożliwiające uczestnictwo tych osób w procesie nauczania. Infrastruktura spełnia standardy BHP. W bibliotece studenci mogą korzystać z publikacji zarówno w formie tradycyjnej, jak i z elektronicznych baz publikacji naukowych, m.in. udostępnianych w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki, z baz Ebrary i ProQuest, serwisu IBUK. Dostępność zbiorów zapewniona jest także przez katalog elektroniczny - wykorzystanie tej ścieżki dostępu ujawniło jednak podczas wizytacji brak ok. 20% pozycji literatury zalecanej w sylabusach jako podstawowa. Uczelnia wykazała procedury monitorujące rozwój i doskonalenie infrastruktury dydaktycznej oraz zasobów bibliotecznych, które jednak w przypadku zasobów bibliotecznych tj. stwierdzonych braków literatury zalecanej w sylabusach jako podstawowa należy ocenić jako niewystarczające. W związku z powyższym rekomenduje się więc zwiększenie zabezpieczenia literatury podstawowej w zbiorach bibliotecznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Zakres działalności przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego współpracujących z kierunkiem jest właściwy dla realizacji programów studiów.

Współpraca prowadzona jest wielopłaszczyznowo, a obszar oddziaływania instytucji współpracujących obejmuje swoim zakresem lokalny, regionalny, krajowy i międzynarodowy rynek pracy. Tak szeroko prowadzone działania mają duży wpływ na realizację celów na wszystkich specjalnościach.

Dokonując analizy rodzaju oraz obszaru działalności otoczenia społeczno-gospodarczego stwierdza się, że studenci kierunku mają możliwość współpracy z wiodącymi przedstawicielami branży turystyczno-rekreacyjnej w Polsce i poza jej granicami. Założenia dotyczące wiedzy, a przede wszystkim umiejętności, jakie mają nabyć studenci w bezpośrednim kontakcie z pracodawcami, pozwalają na kształtowanie sylwetki absolwenta pożądanego na rynku pracy.

Obszar działalności zawodowej przedsiębiorstw i instytucji współpracujących z Uczelnią jest adekwatny do strategii i misji Uczelni. Już w momencie powstawania, Uczelnia przyjęła strategię kształcenia menedżerów przygotowanych do pracy w kraju i zagranicą co udaje się jej realizować.

Instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego współpracujące z kierunkiem reprezentują szeroki wachlarz działalności sektora publicznego i prywatnego o różnicowanej strukturze zatrudnienia. Warto wymienić topowe sieci hoteli w Polsce takie jak Accor Mercure, Hotel Invite czy Campanille Hotel, Dolnośląską Organizację Turystyczną, Port lotniczy, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego czy Spółki Zamek Książ w Wałbrzychu.

Przedstawiciele pracodawców tworzą od 2019 roku Radę biznesu formalnie usytuowaną w strukturach Uczelni. W jej skład wchodzi ponad 20 przedstawicieli związanych z branżą turystyczną w Polsce, w szczególności Dolnego Śląska. Swój wkład w rozwój kierunku wnoszą m.in. przedstawiciele Klubu Biznesu Olimpic, Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej, Regionalnej Izby Gospodarczej, Konsulatu Honorowego Republiki Litewskiej czy też hotelu Novotel Wrocław i Wrocławskiego Przedsiębiorstwa Hala Stulecia.

Rada Biznesu pełni rolę doradczą w strukturach Uczelni oraz współtworzy ofertę edukacyjną. Jej przedstawiciele biorą m.in. czynny udział w promocji Uczelni w sektorze biznesu, w konferencjach naukowych, podejmują się prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz współuczestniczą w realizowaniu różnych projektów dydaktyczno-naukowych. W roku 2019 posiedzenia RB odbywały się cyklicznie z udziałem najwyższych władz Uczelni. Przedstawiano i omawiano na nich m.in. koncepcje kształcenia kierunku, zasady punktacji ECTS. Poddano także pod dyskusję kształcenie oparte na module studiów patronackich.

Efektem szeroko zakrojonych działań przedstawicieli Uczelni z pracodawcami jest m.in. współpraca z firmą Invite Sp. z o.o. przy realizacji Miejskiego Programu Wsparcia Partnerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz Sektora Aktywności Gospodarczej „Mozart”. W wyniku współpracy w ramach Programu MOZART dokonano modyfikacji programu studiów w ramach, której opracowano wspólnie nową specjalność na studiach II stopnia (*menedżer hotelarstwa*), wprowadzoną od roku akademickiego 2018/19. Dodatkowym atutem wspomnianego projektu jest stała współpraca Uczelni w firmą, której przedstawiciele biorą udział w zajęciach dydaktycznych a hotel pozyskuje m.in. praktykantów, stażystów, a w konsekwencji także pracowników.

Uczelnia posiada podpisane wielowektorowe umowy o stałej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Dotyczą one m.in. prowadzenia badań marketingowych, szeroko pojętej wymiany know-how w dziedzinie gospodarki turystycznej, organizowanie wykładów branżowych, współorganizowania konkursów tematycznych, współudziału pracodawców w opracowywaniu i doskonaleniu programów studiów. Umowy dotyczą także wzajemnego wsparcia merytorycznego i organizacyjnego w procesie dyplomowania studenta.

Przedstawione w toku wizytacji formy współpracy uznać należy za właściwe, dowodzące, że pracodawcy mają realny wpływ na program studiów i kształcenie sylwetki absolwenta w oparciu o opinie otoczenia społeczno-gospodarczego. Wiele obszarów współpracy realizowanych jest jednak w sposób mało sformalizowany. Nie stwierdzono np. pisemnych opinii pracodawców na temat realizowanego programu studiów, niemniej wprowadzenie nowej specjalności w ramach programu MOZART dowodzi, że uczelnia realnie współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w obszarze m.in. programu studiów.

Ważną formą i praktycznym efektem współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest realizacja praktyk zawodowych. Ta forma współpracy daje także trójstronne korzyści zarówno dla uczelni, studenta jak i pracodawcy. Dzięki tej współpracy Uczelnia posiada aktualną i zgodną z potrzebami rynku pracy ofertę kształcenia, student otrzymuje kwalifikacje z praktycznym przygotowaniem do zawodu a pracodawca – wyspecjalizowanego pracownika. To m.in. przy realizacji praktyk zawodowych studenci mają możliwość zaobserwowania rzeczywistych warunków pracy, poznać stanowiska, które w przyszłości mogą zajmować. Wspólnie ustalane są cele praktyk, konsultowane efekty uczenia się i formy nauczania.

Kolejną formą współpracy Uczelni z pracodawcami jest zatrudnianie tzw. praktyków do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Zajęcia przez nich prowadzone umożliwiają studentom bezpośredni kontakt z osobami na co dzień pracującymi w branży turystycznej i rekreacyjnej oraz pozwalają na wymianę poglądów i potrzeb obu stron. Są wśród nich menadżerowie hotelarstwa, przedsiębiorcy branży rekreacyjnej, dyrektorzy instytucji turystycznych, dziennikarze. Potwierdzeniem dobrej współpracy jest wdrożenie do programu studiów zajęć związanych z technikami sprzedaży usług w branży hotelarskiej.

Studenci mają także możliwość uczestniczenia w wizytach studyjnych. Dzięki którym poznają m.in. pełen zakres stosowanych kategoryzacji hotelowych, rodzaje restauracji, unaocniają wiedzę zdobytą na wykładach.

Zwrotnie, przedstawiciele Uczelni biorą czynny udział w pracach z lokalnymi i regionalnymi podmiotami czego potwierdzeniem jest członkostwo WSH w Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej (DOT). Ta organizacja w swojej strategii na lata 2021 – 2025 przyjęła zapisy dot. ścisłej współpracy z WSH we Wrocławiu. Dotyczą one m.in. cyklicznych spotkań, rozwoju programu praktyk i staży, zapraszania przedstawicieli nauki do opiniowania i wspierania działań DOT. Prorektor WSH we Wrocławiu oraz kierownik Katedry Turystyki i Rekreacji oraz studenci kierunku brali udział w badaniu dot. ruchu turystycznego w regionie. Studenci w ramach tej współpracy odbywają również wizyty studyjne a czasem świadczą pracę w punktach informacji turystycznej.

Wieloletnia współpraca Uczelni z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego pozwala właściwie dobierać instytucje współpracujące z kierunkiem, które mają realny wpływ na program studiów oraz kształtowanie sylwetki studenta przygotowanego merytorycznie i praktycznie do wejścia na rynek pracy.

Porozumienia o współpracy Uczelni z pracodawcami zawierają m.in. treści dotyczące prowadzenia badań i analiz, powoływania zespołów eksperckich, wymiany informacji i doświadczeń, analizowanie

efektów prac dyplomowych, wzajemnej promocji, organizacji praktyk zawodowych i staży, współorganizowanie konkursów, konferencji, szkoleń, współpracy przy opracowywaniu programów kształcenia.

Swoją rolę w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym posiada również uczelniane biuro karier. Czuwa nad aktualizacją baz danych związanych z pracodawcami, koordynuje działania przy okazji realizacji praktyk zawodowych. Monitoruje losy zawodowe absolwentów, organizuje spotkania z pracodawcami w sprawie doradztwa zawodowego. Wyniki z przeprowadzanych ankiet wśród absolwentów obu poziomów studiów wykorzystywane są w doskonaleniu modelu sylwetki absolwenta praktyka pożądanego na rynku pracy. W toku wizytacji nie udało się jednoznacznie dowiedzieć, które wyniki badań miały realny wpływ na program studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzona jest prawidłowo, z jasno określonymi celami. Zauważalne są wzajemne relacje ukierunkowane na zapewnienie kształcenia kadr zawodowych (menadżerów) poświadczanych na lokalnym i globalnym rynku pracy. Działania władz Uczelni oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego na wielu płaszczyznach realizują założenia praktycznego profilu kierunku.

Wspólne działania w obszarze programu studiów, wspólne realizowanie przedsięwzięć owocuje projektami przydatnymi w procesie kształcenia kadr z obszaru turystyki i rekreacji. Wymiernym efektem współpracy uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym była modyfikacja programu na II stopniu studiów i wprowadzenie specjalizacji menedżer hotelarstwa na wyraźne zapotrzebowanie lokalnego rynku pracy.

Spektrum pracodawców współpracujących z ocenianym kierunkiem jest bardzo szerokie, zróżnicowane i chętne do działania. Udział interesariuszy zewnętrznych widoczny jest w strukturach Uczelni, m.in. w postaci powołanej Rady Biznesu, w postaci zatrudniania praktyków do prowadzenia zajęć dydaktycznych, w postaci konsultacji, prowadzonych wizyt studyjnych i realizacji praktyk zawodowych. Opinie, spostrzeżenia i sugestie przekazywane są często w sposób mało sformalizowany, i brak dokumentów potwierdzających szeroki wachlarz współpracy, natomiast są one wdrażane przy realizacji programu studiów oraz mają przełożenie na formy współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Dobra współpraca przynosi korzyści każdej ze stron.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Koncepcja kształcenia na kierunku w zakresie umiędzynarodowienia nawiązuje do misji oraz strategii Uczelni, a jednym ze sformułowanych celów strategicznych jest „*świadczanie wysokiej jakości usług edukacyjnych z dziedziny biznesu dla międzynarodowej społeczności studentów*”. Taki zapis znajduje swoje odzwierciedlenie w strukturze studentów Uczelni, w której 60% to obcokrajowcy, a na kierunku to ok. 85%, głównie pochodzący z Ukrainy i Białorusi. Wśród celów strategicznych wyróżniono także pięć bezpośrednio związanych z umiędzynarodowieniem: 1) Umiędzynarodowienie programów studiów, 2) Rozszerzenie projektów opartych na funduszach zagranicznych na rzecz studentów, 3) Umiędzynarodowienie kadry dydaktycznej, 4) Rozszerzenie projektów opartych na funduszach zagranicznych na rzecz pracowników uczelni, 5) Współpraca z międzynarodowym biznesem i uczelniami zagranicznymi - cele te dodatkowo podzielono na 25 celów szczegółowych. Umiędzynarodowienie procesu nauczania jest zgodne także z koncepcją i celami kształcenia na kierunku, o czym świadczą sformułowane efekty uczenia się, związane z podnoszeniem kompetencji językowych studentów, zarówno na studiach I-stopnia (efekt K1_U13), jak i studiach II-stopnia (K2_U12). Realizacja tych efektów uczenia się odbywa się na obowiązkowych lektoratach z dwóch języków obcych, tj. z języka angielskiego oraz lektoratach z drugiego języka do wyboru: język niemiecki, hiszpański lub polski dla obcokrajowców. Program studiów zakłada opanowanie języków obcych na poziomie B2 oraz B2+ według ESOKJ, odpowiednio na studiach I i II stopnia. Programy lektoratów opisane w sylabusach zawierają umiejętności posługiwania się językiem obcym specjalistycznym w zakresie obsługi międzynarodowego ruchu turystycznego. Ponadto program studiów, przewiduje również przedmiot *język obcy w turystyce i rekreacji* (English in Tourism and Leisure) oraz przedmioty kierunkowe wykładane w języku angielskim – po 6 na każdym poziomie studiów. Na studiach I stopnia: *International tourism business, New tourism trends, Culinary tourism, Cultural tourism - its core, condition and trends, Business tourism, Sustainable tourism development*; na studiach II stopnia: *Interdisciplinary Approach of Tourism, International Hotel Chains, Sustainable development, Tourism Marketing, International Tourism Trades and Conferences*. Dodatkowo studenci WSH i studenci przyjeżdżający z zagranicy w ramach programu Erasmus+ uczestniczą we wspólnych zajęciach prowadzonych w języku angielskim, co sprzyja ich integracji, wymianie doświadczeń i nauce języków obcych. Należy też dodać, że studenci studiów I stopnia mają do wyboru specjalność *międzynarodowy biznes turystyczny*, co również wskazuje na aktywność Uczelni w realizacji jednego z celów strategicznych, związanych z umiędzynarodowieniem.

Przejawem aktywności Uczelni w zakresie podniesienia stopnia umiędzynarodowienia jest też podpisana umowa pomiędzy WSH i Y Schools Troyes (duża uczelnia biznesowa) o podwójnym dyplomie na studiach II stopnia na kierunku - dzięki temu studenci, którzy skorzystają z wymiany studenckiej na jeden lub dwa semestry mogą otrzymać dwa dyplomy magisterskie, obydwóch Uczelni. Do tej pory 1 student uzyskał taki dyplom, a dwie kolejne studentki aktualnie biorą udział w tym programie.

Kolejną istotną inicjatywą Uczelni jest wdrożenie procedury i wystanie wniosku w celu uzyskanie międzynarodowej akredytacji IQA CEEMAN – w grudniu 2020 r. Uczelnia przeszła już wizytację on-line ze strony Komisji CEEMAN i obecnie oczekuje na szczegółowe wyniki.

Ponadto należy także dodać, że Uczelnia od 2020 r. jest członkiem PRME („Principles for Responsible Management Education”) - organizacji działającej przy ONZ w celu kształtowania postawy odpowiedzialności społecznej wśród przyszłych liderów biznesu, polityki i innych wymiarów życia publicznego.

Kolejną sferą w zakresie umiędzynarodowienia studiów jest współpraca międzynarodowa w ramach programu ERASMUS+. Uczelnia ma podpisane umowy o współpracy w ramach programu z 44 uczelniami zagranicznymi, w tym w 22 z nich studenci mogą realizować program studiów związany z kierunkiem. Z przedstawionej dokumentacji wynika, że na studia do uczelni partnerskich za granicą wyjechało od 2016 r. - 23 studentów kierunku, a w bieżącym roku akademickim przyjęto zgłoszenia wyjazdów od 35 studentów. Z kolei na praktyki zawodowe wyjechało w tym samym okresie 37 studentów, a obecnie zgłoszenia przyjęto od 10 studentów. Ponadto w 2019 r. w ramach projektu NAWA (pt. „Nowoczesna Promocja Zagraniczna”) 3 studentów brało udział w wydarzeniach promocyjno – edukacyjnych w Kazachstanie i na Ukrainie. Z kolei 1 studentka, również w 2019 r., brała udział w wymianie akademickiej w Programie Winter School w Indiach w Gujarat Technological University (GTU). Z możliwości wyjazdów na uczelnie zagraniczne w ramach programu Erasmus+ korzystają również nauczyciele akademicy – od 2016 r. wyjechało 25 nauczycieli, a kolejne 6 zgłoszeń oczekuje na realizację w bieżącym roku. Oprócz tego kadra akademicka bierze również aktywny udział w konferencjach międzynarodowych – według przedstawionych danych w latach 2016 -2019 uczestniczyło w nich 25 nauczycieli akademickich związanych z kierunkiem. Ponadto w 2019 r. zorganizowano wizytę studyjną na Uniwersytecie Helsińskim w projekcie „Liderzy w zarządzaniu uczelnią” w ramach POWER MNiSW, której celem były m.in. szkolenia w zakresie rozwoju nowych metod edukacyjnych i kompetencji studentów oraz kadry akademickiej. Z kolei w 2018 r. jedna przedstawicielka kadry kierunku brała udział w misji edukacyjnej polskich uczelni w Indiach oraz w targach edukacyjnych "Study in Poland".

Również w zakresie przyjazdów z zagranicy Uczelnia wykazuje aktywność, np. w roku akademickim 2019/2020 w ramach programu Erasmus+ łącznie na WSH przyjechało 13 studentów (2 - Francja, 3 - Hiszpania, 6 - Turcja, 2 - Portugalia), a w roku akademickim 2020/2021 (pierwszy semestr) przyjechało 5 studentów (1- Włochy, 2 - Hiszpania, 1 - Słowacja, 1 - Francja). Na drugi semestr rekrutacja dla studentów przyjeżdżających wciąż trwa, na dzień dzisiejszy planuje przyjechać 15 studentów. Niska liczba mobilnych studentów spowodowana jest pandemią oraz zamknięciem granic.

Zajęcia dydaktyczne na kierunku prowadzili również zagraniczni wykładowcy z takich uczelni jak: MICE (przedmiot International Tourism Trades and Conferences), Kodolányi János University (zajęcia w ramach New Trends in Tourism oraz Tourism Marketing), Budapest Business School, Hungary (zajęcia w ramach CSR in Hospitality oraz seminaria magisterskie), University of Northampton (zajęcia w ramach Cross-Cultural Communication, Green tourism oraz CSR in Hospitality), HHL Center for Strategy and Scenario Planning, Niemcy (zajęcia w ramach Project Management in Practice).

Kolejną sferą działalności Uczelni w zakresie umiędzynarodowienia jest udział we wspólnych projektach dydaktycznych i badawczych, głównie w ramach środków pozyskanych z grantów – do takich projektów należy „Wrocławska Uczelnia Przyszłości - kompleksowy program podniesienia jakości zarządzania procesem kształcenia i jakości nauczania w Wyższej Szkole Handlowej we Wrocławiu”. W ramach projektu od roku akademickiego 2018/2019 Wyższa Szkoła Handlowa rozpoczęła kształcenie na 2 nowych specjalnościach, w tym *International Tourism and Hospitality Management* na ocenianym kierunku. Nowe specjalności zostały oparte na międzynarodowym

programie studiów, przygotowanym przez międzynarodowy zespół ekspertów, doświadczonych wykładowców oraz praktyków. Studia II stopnia, prowadzone były w całości w języku angielskim oraz przez zagranicznych wykładowców i ekspertów (z Wielkiej Brytanii, Niemiec, Węgier). W projekcie uczestniczyło 10 studentów zagranicznych z Ukrainy, Turcji i Indii.

Ciekawą inicjatywą, wartą podkreślenia w zakresie procesu umiędzynarodowienia studiów są projekty gier symulacyjnych w międzynarodowych zespołach studenckich. Studenci w wirtualnej rzeczywistości rywalizują z zespołami z partnerskich uczelni z Indii, Ukrainy oraz Węgier i w trakcie tygodniowej rozgrywki mają za zadanie wygenerować jak najwyższy zysk w prowadzonym przez siebie Biurze Podróży. Udział w projekcie daje studentom możliwość wymiany doświadczeń oraz nawiązania relacji biznesowych w międzynarodowym środowisku.

Monitorowanie i oceny stopnia umiędzynarodowienia procesu nauczania oraz wykorzystania tej oceny w dalszym rozwoju kształcenia w aspekcie międzynarodowym odbywa się w Uczelni w ramach analiz jakości kształcenia, dwukrotnie w roku akademickim. Wskaźnikami, które są brane pod uwagę jest ocena mobilności studentów i pracowników Uczelni, progres w ramach współpracy międzynarodowej, w tym liczba nowych kontaktów oraz prestiż Uczelni w wymiarze uzyskanych akredytacji. Organizacją monitorowania procesu umiędzynarodowienia zajmuje się Biuro Współpracy z Zagranicą, którego zadaniem jest przede wszystkim wspieranie studentów i pracowników w ich aktywności międzynarodowej, a także organizacja wydarzeń, np. „International Days”, prezentacje „Incoming students”, „Dni kuchni z różnych krajów świata”. W Uczelni opracowano też szereg dokumentów organizacyjnych, dotyczących procedur w zakresie aktywności międzynarodowej, np. „Regulamin wyjazdów studenckich na studia i praktyki zagraniczne dofinansowane z programu Erasmus+”, uczelniany regulamin „Zasady finansowania wyjazdów studenckich w programie Erasmus plus”, a także w Regulaminie studiów znajdują się przepisy dotyczące studiów zagranicznych. Wszyscy studenci biorący udział w programie Erasmus+ otrzymują komplet informacji o warunkach uczestniczenia w studiach dofinansowanych z programu Erasmus+ oraz zasadach rozliczania pobytu na uczelni zagranicznej w informatorze „Niezbędnik studenta wyjeżdżającego na studia z programu Erasmus+”. Równie ważna jest funkcja koordynatora programu Erasmus+, z którym studenci bezpośrednio konsultują sprawy wyjazdów na studia zagraniczne.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Spośród sposobów podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu nauczania na kierunku w pierwszej kolejności należy wskazać na aktywność Uczelni w pozyskiwaniu certyfikatu międzynarodowej instytucji akredytacyjnej IQA CEEMAN, która po zakończeniu rozpoczętej procedury będzie potwierdzeniem spełnienia międzynarodowych standardów edukacji menedżerskiej tejże instytucji akredytującej. Inne sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia są zgodne zarówno z celami strategicznymi Uczelni, jak i koncepcją kształcenia na kierunku i obejmują naukę dwóch języków obcych oraz dodatkowe możliwości poszerzania kompetencji językowych na przedmiotach angielskojęzycznych, prowadzonych na obydwóch poziomach studiów. Uczelnia wspiera także studentów i pracowników w ich aktywności międzynarodowej, głównie poprzez program Erasmus+, ale także w innych projektach finansowanych

ze środków zewnętrznych, m.in. NAWA, POWER. W ramach pozyskanego grantu w 2018 r. zorganizowano także studia II stopnia w języku angielskim *International Tourism and Hospitality Management*, w których uczestniczyło 10 studentów z różnych krajów, a kadre prowadzącą zajęcia wzmocnili eksperci zagraniczni. W Uczelni powołano specjalną komórkę organizacyjną w postaci Biura Współpracy z Zagranicą, wspierającą aktywność międzynarodową studentów i pracowników, a także monitorującą stopień i zakres umiędzynarodowienia z wykorzystaniem opracowanej metodyki, w ramach systemu badania jakości kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia w kompleksowy sposób wspiera studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym, zawodowym oraz przy wejściu na rynek pracy. Poszczególne działania oraz obowiązujące na Uczelni procedury odpowiadają na potrzeby i wyzwania, przed jakimi stoją różne grupy studentów w trakcie studiów. Zróżnicowane formy wsparcia widoczne są zarówno w funkcjonujących na Uczelni jednostkach organizacyjnych, zaangażowaniu pracowników naukowo-dydaktycznych oraz administracyjnych, a także w realizowanych projektach.

W trakcie studiów studenci mogą liczyć na pomoc dydaktyczną oraz organizacyjną od Dziekana, który zgodnie z Regulaminem studiów sprawuje opiekę nad studentami. Wraz z Dziekanem, wsparciem studentów zajmuje się także kadra administracyjna, która nadzoruje proces nauczania, pomaga w rozwiązywaniu problemów oraz odpowiada za przekazywanie bieżących informacji o studiach. Studenci mają bezpośredni dostęp do Dziekana w czasie dyżurów organizacyjnych, mogą także zgłaszać swoje potrzeby korzystając z poczty elektronicznej i telefonów służbowych, które są powszechnie znane i dostępne. Dziekan powołuje wśród nauczycieli akademickich opiekunów poszczególnych lat studiów, którzy są dla studentów pierwszym źródłem kontaktu w razie potrzeby uzyskania pomocy na Uczelni. W zarządzeniu Dziekana zostały określone zadania opiekuna roku, w tym m.in. „pomoc i służenie radą w rozwiązywaniu problemów osobistych studentów”. Rolę wspierającą pełni także Prodziekan ds. studenckich, który jest w pełni dostępny dla wszystkich studentów i gotowy do pomocy w trudnych sytuacjach. Dla studentów I roku prowadzone są zajęcia *akademicki Savoir Vivre*, na których przekazywane są informacje o funkcjonowaniu Uczelni, organizacji toku kształcenia, a także możliwych rodzajach wsparcia. Zajęcia stanowią wartościowe wsparcie dla nowo przyjętych studentów i ułatwiają odnalezienie się w nowej, akademickiej rzeczywistości. Studenci pozytywnie wypowiadali się na temat wsparcia otrzymywanego od opiekuna roku, Dziekana oraz pozostałych pracowników Uczelni, docenili ich otwartość oraz zaangażowanie w pomoc przy rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie w procesie nauczania zapewniają nauczyciele akademicy. Uczelnia zobowiązuje ich do odbycia dyżurów organizacyjnych w wymiarze 2 godzin tygodniowo w dniach od poniedziałku do

piątku dla studentów stacjonarnych oraz 1 godzinę w miesiącu w dniach zjazdu dla studentów niestacjonarnych. Wykaz konsultacji jest udostępniany na stronie Wirtualnego Dziekanatu w formie elektronicznej oraz w formie tradycyjnej, w gablotach na terenie Uczelni. W trakcie kształcenia zdalnego prowadzący zajęcia są dostępni w utworzonych zespołach na platformie Microsoft Teams oraz drogą mailową. Studenci mogą umawiać się bezpośrednio z prowadzącym zajęcia na konsultację online. Studenci, potwierdzili dostępność nauczycieli akademickich poza godzinami zajęć oraz wyrażali pozytywnie opinie na temat otrzymywanego wsparcia w procesie nauczania.

Na Uczelni funkcjonuje Biuro Karier, które wspiera studentów w wyborze drogi zawodowej oraz odnalezieniu się na rynku pracy. W codziennej działalności biuro zajmuje się koordynowaniem praktyk zawodowych dla studentów oraz opieką nad studentami w trakcie ich trwania, a także prowadzeniem katalogu ofert pracy, staży i praktyk. Ponadto Biuro Karier oferuje wsparcie dla studentów w zakresie doradztwa zawodowego oraz organizuje spotkania z praktykami, którzy dzielą się ze studentami swoim doświadczeniem zawodowym. Biuro Karier zapewnia także wsparcie studentom znajdującym się w trudnej sytuacji po wprowadzeniu lockdown'u na terenie kraju. Możliwe było skorzystanie z bezpłatnego wsparcia psychologicznego oraz wsparcia merytorycznego odnośnie pozyskiwania środków z Tarczy Antykryzysowej przez studentów. Warty wyróżnienia jest fakt zaangażowania Biura Karier w pomoc studentom kierunku w realizacji praktyk zawodowych. Wielu studentów zgłaszało trudności w znalezieniu miejsca odbywania praktyki w związku z trudną sytuacją branży turystycznej w czasie pandemii. Odpowiedzią na to wyzwanie było bezpośrednie zaangażowanie Biura Karier w znalezienie każdemu studentowi miejsca praktyki oraz organizacja alternatywnej, wewnętrznej możliwości realizacji praktyki zawodowej dla studentów. Wykupiono w tym celu licencję na korzystanie ze specjalistycznego oprogramowania do prowadzenia symulacji biznesowych. Ponadto Uczelnia zapewnia studentom możliwość uczestniczenia w targach pracy oraz wizytach studyjnych w przedsiębiorstwach turystycznych, a także realizuje projekty które dodatkowo rozwijają kompetencje zawodowe studentów. Przykładami realizowanych na Uczelni projektów w tym zakresie są „Wrocław uczy się online”, w ramach którego realizowane były kursy „Kierowanie zespołem - trening menadżerski”, „Wprowadzenia do sieci komputerowych”, „Sustainable Tourism Development”, „Pomysł na firmę” oraz drugi projekt „PPU – Program Projektowania Uniwersalnego”, w ramach którego realizowany był dodatkowy przedmiot dla studentów kierunku. Powyższe przykłady stanowią o właściwym zaangażowaniu Uczelni w rozwój zawodowy studentów, co jest szczególnie wartościowe z punktu widzenia kierunku studiów o profilu praktycznym.

Na wszechstronne wsparcie Uczelni mogą liczyć studenci z niepełnosprawnościami. Osobą, która opiekuje się tą grupą studentów jest Pełnomocnik ds. osób z niepełnosprawnościami, a jednym z jego podstawowych zadań jest zapewnienie studentom możliwości pełnego uczestniczenia w procesie nauczania. Studenci z niepełnosprawnościami mogą skorzystać z wirtualnej czytelnicy, a także z funkcjonującej na Uczelni wypożyczalni sprzętu specjalistycznego. Wśród licznych urządzeń, które znajdują się na wyposażeniu, znajdują się m. in. tablety, czytniki ebook, klawiatury specjalistyczne oraz dyktafony. Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych na bieżąco monitoruje potrzeby studentów z niepełnosprawnościami i dostosowuje elementy systemu wsparcia, tak aby wychodzić naprzeciw oczekiwaniom studentów. Na prośbę osoby z niepełnosprawnością Pełnomocnik informuje prowadzących zajęcia o potrzebie dostosowania warunków przeprowadzania zaliczenia lub korzystania podczas zajęć z dodatkowych urządzeń wspomagających uczenie się. Dla studentów z niepełnosprawnościami przewidziano możliwość realizacji programu studiów według Indywidualnej Organizacji Studiów. Uczelnia zapewnia możliwość ubiegania się o stypendium dla osób z niepełnosprawnościami.

Uczelnia zapewnia odpowiednie mechanizmy motywujące studentów do osiągania efektów uczenia się. Istnieje możliwość otrzymania stypendium Rektora dla najlepszych studentów, którego zasady przyznawania określa Regulamin pomocy materialnej. Studenci mogą także starać się o zniżki w czesnym, przewidziano także zmniejszenie opłat dla absolwentów WSH. Dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej istnieje możliwość ubiegania się o stypendia socjalne oraz zapomogi, a na wniosek zainteresowanego studenta możliwe jest odroczenie płatności za czesne lub rozłożenie jej na raty. Podziału środków na stypendia dokonuje się w porozumieniu z Samorządem Studentów, którego członkowie zasiadają w Komisjach Stypendialnych. Informacje na temat wsparcia materialnego znajdują się w uczelnianej platformie elektronicznej Wirtualny Dziekanat, a pomocy przy wypełnianiu i składaniu podań udzielają pracownicy Dziekanatu oraz opiekunowie roku. Istnieje możliwość składania podań w formie elektronicznej.

Podstawową jednostką zapewniającą wsparcie administracyjne studentów jest Dziekanat, którego pracę wspomaga funkcjonująca na Uczelni wewnętrzna platforma Wirtualny Dziekanat. Platforma jest dla studentów podstawowym źródłem informacji o studiach. Poprzez Wirtualny Dziekanat studenci mają możliwość podglądu danych osobowych, weryfikowania harmonogramów studiów, sprawdzania ocen uzyskanych z zaliczeń poszczególnych semestrów, monitorowania opłat za studia, kontaktu z prowadzącym poprzez sprawdzenie jego planu zajęć oraz terminów konsultacji, przeglądania aktualności oraz ogłoszeń od pracowników Uczelni. Studenci kierunku mają wszechstronne możliwości zdobycia informacji związanych z tokiem i przebiegiem studiów za pomocą platformy Wirtualny Dziekanat, jak i strony internetowej. Studenci posiadają łatwy dostęp m. in. do wszelkich regulaminów, wniosków, organizacji roku akademickiego, rozkładów zajęć, warunków zaliczeń, planów studiów, procesu dyplomowania, terminów egzaminów i zaliczeń czy też literatury znajdującej się w Bibliotece. Obsługa administracyjna jest dostosowana dla potrzeb studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Jednostki organizacyjne Uczelni, obsługujące studentów są dostępne zarówno w dni robocze, jak i w soboty i niedziele, w terminach zjazdów studiów niestacjonarnych. Studenci mają ponadto możliwość korzystania z indywidualnego maila znajdującego się w domenie Uczelni. Kompetencje kadry administracyjnej odpowiadają potrzebom studentów, pracownicy Dziekanatu świadczą odpowiednie wsparcie i pomoc w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Studenci mają możliwość aktywnego uczestniczenia i angażowania się w studencki ruch naukowy. W ramach kierunku działa studenckie koło naukowe „E.T. Education and Tourism”. Członkowie koła naukowego zajmują się organizacją i uczestnictwem w warsztatach, panelach dyskusyjnych, konferencjach naukowych, spotkaniach z ekspertami oraz współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Koło naukowe otrzymuje odpowiednią opiekę i wsparcie ze strony pracowników naukowo-dydaktycznych. Uczelnia zabezpiecza także potrzeby finansowe i infrastrukturalne, zapewniając dostęp do pomieszczeń oraz urządzeń niezbędnych w realizacji wielu różnych projektów. Sami studenci dostrzegają szerokie możliwości, jakie zapewnia Uczelnia w zakresie rozwoju naukowego oraz doceniają motywującą rolę nauczycieli akademickich, którzy angażują ich we własne projekty, dzieląc się przy tym swoim doświadczeniem w działalności naukowej oraz zawodowej.

Na Uczelni funkcjonuje Samorząd Studencki, w którym zasiadają przedstawiciele studentów różnych kierunków studiów. Członkowie Samorządu Studenckiego mają możliwość wyrażania opinii na temat programów studiów, zgłaszania propozycji związanych z doskonaleniem systemu wsparcia studentów, zasiadają także w komisjach stypendialnych oraz dyscyplinarnych. Przedstawiciele studentów uczestniczą w posiedzeniach Senatu, a także są członkami komisji wydziałowych, mając tym samym realny wpływ na wiele podejmowanych decyzji w Wydziale. Samorząd Studencki

otrzymuje odpowiednie wsparcie od Uczelni przy organizacji różnego rodzaju wydarzeń kulturalnych, integracyjnych i innych na rzecz społeczności akademickiej. Samorząd Studencki ma do dyspozycji pomieszczenie, które wykorzystywane jest w bieżącej działalności.

W Uczelni od 2018 r. działa chór akademicki Voicechestra, w którym studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania artystyczne. Uczelnia wspiera także aktywność sportową studentów, czego dowodem jest zorganizowany I Międzynarodowy Turniej Piłki Nożnej WSH.

Uczelnia zapewnia odpowiednie procedury w zakresie rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów. Skargi i zażalenia studenci mogą składać w Dziekanacie, rozpatrywane są przez Dziekana oraz zgodnie z nadanym pełnomocnictwem Prodziekana ds. studenckich. W sprawach finansowych wnioski rozpatruje Rektorat, a decyzję wydaje Rektor. Studenci mają również możliwość przedstawiania swoich skarg i wniosków na dyżurach organizacyjnych władz wydziału, których terminy są przedstawiane Wirtualnym Dziekanacie.

Studenci informowani są o kwestiach związanych z bezpieczeństwem na zajęciach z *akademickiego Savoir Vivre* oraz biorą udział w obowiązkowych szkoleniach z zakresu BHP. Szczegółowe informacje na temat procedur związanych z zapewnianiem bezpieczeństwa studentom oraz sposobów reagowania w przypadku zagrożenia zostały opublikowane na stronie internetowej Uczelni. W przypadku wystąpienia zachowań dyskryminujących lub zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu studentów studenci mogą zwrócić się do opiekuna roku, Dziekana lub Prodziekana ds. studenckich.

Uczelnia na bieżąco monitoruje oraz dokonuje przeglądu systemu wsparcia studentów. Opinie na temat funkcjonowania systemu oraz potrzeb studentów w tym zakresie są uzyskiwane od studentów poprzez przeprowadzaną ankietyzację oraz podczas spotkań z pracownikami Uczelni. Jednym z takich spotkań jest prowadzone przez Prodziekana ds. studenckich spotkanie ze studentami wszystkich grup danego kierunku. Poruszane są nim m.in. bieżące kwestie związane z potrzebami studentów w ramach funkcjonującego systemu wsparcia. Wnioski z takiego spotkania wykorzystywane są do projektowania zmian na Uczelni. Ważnym elementem rozwoju systemu wsparcia na Uczelni jest także stała współpraca władz z Samorządem Studenckim. Przedstawiciele studentów będąc członkami komisji mają duży wpływ na decyzje związane z poprawą jakości kształcenia, w tym systemu wsparcia studentów. Jednym z przykładów działań, które zostały wprowadzone na prośbę studentów są uzupełniające zajęcia z przedmiotów, których zaliczenie sprawiało studentom problem. Zajęcia te odbywały się w formie konsultacji. Przykładem na to, że system wsparcia studentów jest stale rozwijany jest pozyskanie przez Uczelnię dofinansowania w ramach projektu unijnego „Wrocławska Uczelnia Dostępna”, w ramach którego od kwietnia zostanie uruchomiona profesjonalna pomoc psychologiczna oraz pomoc prawna dla osób z niepełnosprawnościami.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Studenci w trakcie studiów mogą liczyć na odpowiednie wsparcie ze strony Uczelni, które jest dostosowane do zróżnicowanych potrzeb wszystkich grup studiujących osób. Wszelkie wsparcie formalne i nieformalne umożliwia rozwój społeczny, naukowy i zawodowy, a widoczne mechanizmy motywujące zachęcają studentów do osiągania efektów uczenia się. Funkcjonujące jednostki

organizacyjne na Uczelni zapewniają odpowiednią opiekę poszczególnym grupom studentów, w tym studentom zagranicznym, studentom pracującym i wychowującym dzieci, studentom uzyskującym bardzo dobre wyniki w nauce oraz znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, a także studentom z niepełnosprawnościami. System wsparcia funkcjonuje jednakowo na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Studenci mają możliwość zgłaszania skarg i wniosków, uczelnia dba o ich bezpieczeństwo oraz przeciwdziała wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. Studenci mają zapewnioną możliwość brania udziału w działaniach doskonalących system wsparcia, opieki i motywowania.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Publiczny dostęp do informacji zapewniany jest na stronie internetowej Uczelni oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Treści na stronie zostały podzielone na zakładki, które dają dostęp do informacji o Uczelni, ofercie edukacyjnej, rekrutacji oraz informacji ważnych z perspektywy studentów oraz kandydatów na studia. Wygląd strony internetowej jest przejrzysty, nawigacja nie sprawia trudności, a wyszukiwanie potrzebnych informacji jest szybkie i intuicyjne. Strona jest dostępna w językach obcych: angielskim i rosyjskim oraz wyświetla się w prawidłowy sposób na urządzeniach mobilnych. Strona nie posiada udogodnień do przeglądania dla osób z niepełnosprawnościami, jednak Uczelnia planuje dostosować stronę w najbliższym czasie, w ramach projektu, na który otrzymała dofinansowanie. Na stronie internetowej znajduje się także odnośnik do wirtualnego spaceru, dzięki czemu można zapoznać się z infrastrukturą Uczelni. W Biuletynie Informacji Publicznej znajdują się obowiązujące akty prawne, wzory dokumentów, informacje o opłatach oraz programy studiów, a także harmonogramy ich realizacji. Sylabusy przedmiotów dla osób z zewnątrz udostępniane są na indywidualną prośbę. Z perspektywy kandydata na studia na stronie internetowej zawarto informacje dotyczące celów kształcenia, kompetencji wymaganych od kandydatów, warunków przyjęcia na studia i kryteriów kwalifikacji, opłat za studia oraz terminów związanych z procesem rekrutacji. Ponadto kandydaci na studia, dzięki informacjom udostępnionym na stronie internetowej mogą w łatwy sposób dowiedzieć się jak wygląda proces nauczania na Uczelni, jakie są warunki studiowania oraz na jakie wsparcie będzie można liczyć w trakcie studiów. Zasady związane z systemem weryfikacji i oceny efektów uczenia się, a także uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego są elementem udostępnionego na stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, Regulaminu studiów. Informacje przeznaczone dla studentów udostępniane są w zakładce „Dla Studenta”. Studenci mają możliwość zapoznania się z informacjami na temat funkcjonowania poszczególnych jednostek organizacyjnych uczelni (Dziekanat, Kwestura, Dział współpracy z zagranicą, Biblioteka, Biuro Karier), funkcjonalnościami platformy Wirtualny Dziekanat, organizacji roku akademickiego, zasad dyplomowania,

funkcjonowania organizacji studenckich oraz kwestii związanych z bezpieczeństwem na Uczelni. Dla nowych studentów przygotowany został także Niezbędnik studenta I roku w postaci odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania oraz filmów wyjaśniających różnorodne kwestie związanych z przebiegiem studiów. Niezbędnik stanowi wartościową pomoc dla nowoprzyjętych studentów, którzy dzięki przygotowanym informacjom łatwiej odnajdują się na Uczelni. Pozytywnie ocenia się dostęp do informacji dla otoczenia społeczno-gospodarczego. Na stronie internetowej zostały przedstawione przedsiębiorstwa, z którymi współpracuje Uczelnia, natomiast w zakładce Badania i projekty przedstawiony przykładowe możliwości współpracy przedsiębiorstw i instytucji zewnętrznych z Uczelnią. Uczelnia poprzez stronę internetową zachęca do podjęcia współpracy. Uczelnia aktywnie udostępnia materiały promocyjne i informacyjne w mediach społecznościowych. Prowadzone profile w portalach takich jak Facebook, Instagram oraz YouTube pozwalają na bieżąco śledzić ważne wydarzenia z życia uczelni, aktualności oraz inne informacje na temat funkcjonowania Uczelni. Media społecznościowe stanowią też wartościowy kanał komunikacji z Uczelnią, a poprzez portale społecznościowe osoby zainteresowane mogą zadawać pytania związane z rekrutacją, studiami oraz współpracą z Uczelnią. Za monitorowanie i aktualizacje treści na stronie internetowej odpowiada Kierownik Działu Marketingu, do którego zadań należy w szczególności współpraca z poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi Uczelni w celu zbierania informacji oraz bieżące umieszczanie na stronie internetowej treści oraz usuwanie nieaktualnych informacji. Za materiały publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej odpowiada Dyrektor Biura Dydaktyki, którego podstawowym zadaniem jest przekazywanie oraz monitorowanie udostępnienia przez Redaktora serwisu materiałów i treści dotyczących Uczelni. Studenci i przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego mają możliwość wypowiadania się na temat udostępnianych publicznie informacji w ramach spotkań z władzami wydziału. Wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości udostępnianych informacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia właściwy dostęp do informacji o studiach i ich przebiegu z perspektywy studenta oraz kandydata na studia. Treści udostępniane publicznie przedstawione są w sposób przejrzysty w podziale na odpowiednie zakładki i odnośniki. Informacje przedstawione na stronie internetowej są aktualne. Zapewniony został właściwy dostęp do dokumentów oraz wzorów zarówno na stronie internetowej, jak i w Biuletynie Informacji Publicznej. Uczelnia w odpowiedni sposób monitoruje dostęp do informacji publicznej oraz uzupełnia informacje w oparciu o potrzeby interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów sprawują osoby pełniące określone funkcje w strukturze zarządzania, tj.: Rektor, Prorektor, Dziekan, Kierownik Katedry Turystyki i Rekreacji, Dyrektor Biura Dydaktyki oraz Opiekun Kierunku. Ponadto podmiotem odpowiedzialnymi za jakość jest Rada ds. jakości kształcenia, która jest organem opiniodawczo-doradczym Rektora i Prorektora do spraw kształcenia. Wymienione podmioty mają jasno określony zakres kompetencji i odpowiedzialności w odniesieniu do jakości kształcenia. Funkcjonują one w ramach Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, wprowadzonego uchwałą Senatu (ostatnia aktualizacja Systemu miała miejsce we wrześniu 2019 r.).

Za jakość bezpośrednio na poziomie kierunku odpowiada merytorycznie zespół kierunkowy powoływany przez kierownika Katedry Turystyki i Rekreacji (3 osoby merytorycznie związane z kierunkiem oraz Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia). Do zadań zespołu należy projektowanie treści programowe, jak również dokonywanie analiz oraz monitorowanie realizacji procesu kształcenia.

Wymogi dotyczące zatwierdzania, wprowadzania zmian oraz wycofania programu studiów są w dużym stopniu zestandaryzowane na poziomie całej Uczelni. Reguluje to uchwała Senatu (nr 1 z dnia 10 lutego 2020 r.), która określa wytyczne dotyczące opracowania programu studiów na rok 2020/2021. Zauważyć należy, że prace nad modyfikacją programów studiów odbywają w zestandaryzowanym trybie czasowym, tj. dokonywanie przeglądu programów studiów i propozycje modyfikacji dokonywane są w okresie styczeń-maj, a następnie są formalnie uchwalane przez Senat Uczelni na nowy rok akademicki.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów określone każdorazowo w drodze uchwały Senatu.

Uczelnia na kierunku dokonuje systematycznie szeregu analiz. W roku 2019/20, dokonano cyklicznych badań w zakresie jakości realizowanych przedmiotów. Wykorzystano po raz ostatni tradycyjne rozwiązanie: ankiety papierowe rozdawane studentom przez Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia. Badania zostały przeprowadzone w miesiącach grudzień – styczeń, a wnioski z procedury i wyniki zostały omówione na Senacie 26 czerwca 2020 r. Od nowego roku akademickiego 2020/21 badania są prowadzone elektronicznie z wykorzystaniem systemu USOS. Zmienione zostaną także wzory ankiet, bo jak wynika to z analizy, stosowane rozwiązania nie dają jasnej oceny wykładowcy. Uczelnia przedstawiła zbiorczą analizę (protokół) z ankietyzacji zajęć dydaktycznych na kierunku. Do systematycznie prowadzonych analiz jakości kształcenia należą oceny wyników kształcenia w poszczególnych semestrach.

W roku 2019/20 szczegółowej analizie poddano efekty uczenia się praktyki zawodowej. Analizę tą zapoczątkowano na posiedzeniu Rady ds. jakości kształcenia i kontynuowano w działaniach indywidualnych.

Uczelnia na kierunku dokonuje hospitacji zajęć dydaktycznych. W roku 2019/20 plan hospitacji na szczeblu wydziału obejmował 26 wykładowców, w tym sześciu z Katedry Turystyki i Rekreacji. W roku 2020/21, ze względu na trwającą pandemię na szczeblu jednostki sporządzono jedynie plan oceny okresowej, a sporządzenie planu hospitacji na szczeblu Katedry powierzono kierownikom, którym udostępniono plan ocen okresowych.

Wyniki analiz są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku. W ostatnich trzech latach dokonanych zostało wiele zmian w programach studiów, wynikających zarówno z wymogów formalnych (wejście w życie ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce), realizowanych przez Uczelnię projektów, jak również jako rezultat dokonywanych przeglądów programu studiów.

Do wybranych zmian doskonalących w procesie kształcenia można zaliczyć:

- Wprowadzenie od roku akademickiego 2018/19 specjalności opracowanej wspólnie z Biurem Współpracy z Uczelniami Urzędu Miejskiego Wrocławia na studiach II stopnia *menedżer hotelarstwa*.
- W ramach projektu Wrocławska uczelnia przyszłości, projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020, od roku akademickiego 2018/2019 Wyższa Szkoła Handlowa rozpoczęła kształcenie na 2 nowych specjalnościach na studiach II stopnia, w tym jednej na kierunku: *International Tourism and Hospitality Management*. Studia opisane powyżej realizowane były przez cały cykl kształcenia w języku angielskim, jednakże ze względu na brak rekrutacji na studia anglojęzyczne specjalność nie jest kontynuowana. Efektem jednak tego projektu jest realizowanie w roku akademickim 2020/2021 przedmiotów *komunikacja międzykulturowa* oraz *International Tourism and Conferences*.
- Wprowadzenie zagadnień i praktycznych form zajęć z wykorzystaniem nowych technologii informacyjnych do treści realizowanych przedmiotów. W ramach przedmiotu *zastosowanie technologii informatycznych w turystyce* – wprowadzono zakupione oprogramowanie Merlin X do rezerwowania pakietów usług turystycznych.
- Wprowadzenie do programu studiów przedmiotów: *culinary Tourism, International Tourism Business, akademicki savoir-vivre*.

Realizowane inicjatywy w zakresie kształcenia (m.in. wspólnie opracowane specjalności i przedmiotów, prowadzenie zajęć, udział w Radzie Biznesu, udziałem pracowników Katedry w projektach realizowanych przez Dolnośląską Organizację Turystyczną) świadczą, że w ocenie programu studiów biorąc udział interesariusze zewnętrzeni.

Uczelnia jest na końcowym etapie uzyskanie międzynarodowej akredytacji CEEMAN. Uczelnia jest po wizytacji on-line członków Komisji CEEMAN i otrzymała raport oceny wstępnej. Kierunek turystyka i rekreacja w 2015 r. otrzymał pozytywną ocenę PKA. W wyniku oceny zostało sformułowanych kilka rekomendacji doskonalących. Wyniki bieżącej oceny świadczą, że Uczelnia podjęła skuteczne działania, mające na celu realizację rekomendacji zawartych w raporcie z wizytacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia posiada wdrożony Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia, który jest systematycznie udoskonalany. W ramach Systemu funkcjonuje szereg podmiotów realizujących zadania w zakresie jakości kształcenia na kierunku. Podmioty te mają określone zakresy zadań i odpowiedzialności, sprawując merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nadzór nad kierunkiem. Projektowaniem programów studiów oraz monitorowaniem jakości kształcenia na kierunku zajmuje się kiluosobowy zespół powoływany przez kierownika Katedry Turystyki i Rekreacji. Wymogi dotyczące zatwierdzania, wprowadzania zmian oraz wycofania programu

studiów są w dużym stopniu zestandaryzowane na poziomie całej Uczelni. Uczelnia na kierunku dokonuje szeregu analiz, m.in.: cyklicznych badań w zakresie jakości realizowanych przedmiotów, struktury wystawianych ocen, przeglądu efektów uczenia się praktyk. Wyniki analiz są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku o czym świadczą zmiany wprowadzone w ostatnich latach w programie studiów. Realizowane inicjatywy z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie kształcenia (m.in. wspólnie opracowane specjalności i przedmiotów, prowadzenie zajęć), świadczą, że biorą oni udział w ocenie programu studiów.

Uczelnia jest na końcowym etapie uzyskanie międzynarodowej akredytacji CEEMAN. Uczelnia jest po wizytacji on-line członków Komisji CEEMAN i otrzymała raport oceny wstępnej.

Kierunek turystyka i rekreacja w 2015 r. otrzymał pozytywną ocenę PKA. W wyniku oceny zostało sformułowanych kilka rekomendacji doskonalących. Wyniki bieżącej oceny świadczą, że Uczelnia podjęła skuteczne działania, mające na celu realizację rekomendacji zawartych w raporcie z wizytacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

-

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Wśród zaleceń sformułowanych w raporcie z wizytacji w 2015 r. wskazano:

1. bardziej dokładne opisanie sylwetki absolwenta wybierającego określony moduł specjalizacyjny kształcenia

Corocznie wydawane są wytyczne Senatu Uczelni dla Dziekana Wydziału Ekonomiczno-Menedżerskiego, kierowników katedr i Dyrektora MBA oraz Dyrektora Studiów Podyplomowych dotyczących opracowania na dany rok programów studiów dla wszystkich kierunków studiów I i II stopnia kształcenia profilu praktycznego oraz studiów podyplomowych.

2. W programie studiów ujmowane są szczegółowe opisy sylwetki absolwenta zarówno dla kierunku studiów jaki i dla każdej ze specjalności programu ustalonego na dany rok, spełniając tym samym treść zalecenia. Proces ten należy doskonalić poprzez wypracowanie lepiej wystandaryzowanych dla całego kierunku turystyka i rekreacja sposobów weryfikacji efektów kształcenia i stawiania odpowiednich, najlepiej ujednoliconych wymagań.

Zarządzeniem Rektora nr 45/18/19 z dnia 26 czerwca 2019 r. wdrożono „System weryfikacji i oceny efektów uczenia się”, zawierający szereg rozwiązań porządkujących zasady weryfikacji efektów uczenia się.

3. Uczelnia nie zapewnia studentom realizacji ich uprawnienia do wyboru zajęć, którym przepisano nie mniej niż 30% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów zgodnie z programem kształcenia.

Zarządzeniem nr 4/2018/2019 z dnia 17 grudnia 2018 r. Dziekan Wydziału wprowadził ujednolicony wzór planu studiów. Wymagany wskaźnik 30% wybieralności, jest bezwzględnie przestrzegany przy ustalaniu programu i planu studiów.

4. Wskazane jest zaktywizowanie działalności badawczej studentów kierunku studiów magisterskich i zwiększenie ich zaangażowania oraz działalności Studenckich Kół Naukowych.

Studenci kierunku wzięli aktywny udział w projekcie badawczym "Wrocławska uczelnia przyszłości - kompleksowy program podniesienia jakości zarządzania procesem kształcenia i jakości nauczania w Wyższej Szkole Handlowej we Wrocławiu". Zadbano również o to, by studenci mieli dostęp do baz wiedzy oraz specjalistycznego oprogramowania, na przykład dostępne są m.in. zintegrowane środowiska programistyczne dla najważniejszych współczesnych języków programowania takich jak Python, C/C++, Java, JavaScript, PHP, GO, SQL, Ruby. Powołano Prodziekana ds. studenckich, którego zasadniczym zadaniem jest poprawa relacji z interesariuszami wewnętrznymi i nadzór nad kołami naukowymi, w tym Studenckim Kołem Naukowym E.T. Education & Tourism. W ramach koła naukowego studenci wzięli udział w badaniach naukowych prowadzonych przez pracowników Katedry Turystyki i Rekreacji, np. w badaniach realizowanych przez dr M. Drozdowską, związanych ze zmianami w ruchu turystycznym w czasie epidemii Covid-19 (1 studentka) oraz w badaniu prowadzonym przez dr I. Gruszkę dotyczącym znaczenia jarmarku bożonarodzeniowego we Wrocławiu na turystykę miasta (1 studentka).

5. Studia magisterskie kierunku turystyka i rekreacja są w trakcie trzech semestrów zajęć. Wywołuje to konieczność dużej kumulacji zajęć, a przede wszystkim konieczność zwiększenia nakładu samodzielnej pracy studentów, żeby osiągnąć założone efekty kształcenia.

Wdrożono zmiany w strukturze programu studiów. Studia magisterskie trwają cztery semestry zajęć, o w miarę równym obciążeniu semestrów, a wszystkie wskaźniki charakteryzujące studia są zgodne z przepisami Rozporządzenia MNiSW w sprawie studiów z dnia 27 września 2018 r.

6. System WSZJK nie obejmuje działalności pracowników administracji, biblioteki i pracowników pomocniczych, oceny bazy dydaktycznej, środków wsparcia dla studentów oraz przepływu informacji. Pożądane jest zapewnienie kompleksowych rozwiązań, które uwzględnią również te obszary procesu dydaktycznego.

Uczelniany system zapewnienia jakości kształcenia został zaktualizowany Uchwałą Senatu nr 2 z dnia 17 września 2019 r. Do Księgi Jakości zawierającej procedury badania jakości wprowadzono Zał. nr 9b - ANKIETA DOTYCZĄCA OCENY WARUNKÓW KSZTAŁCENIA (ADOWK). Prowadzone są systematycznie badania w zakresie oceny działalności pracowników administracji, biblioteki i pracowników pomocniczych, oceny bazy dydaktycznej, środków wsparcia dla studentów oraz przepływu informacji.

7. Udział studentów w procesie doskonalenia jakości kształcenia jest niewystarczający. Uczelnia powinna zapewnić większą liczbę studentów w Radzie Wydziału, a także włączać studentów do prac komisji ds. Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Wskazane jest także lepsze wyjaśnienie

studentom znaczenia ankietyzacji zajęć, a może także hospitacji dla podnoszenia jakości kształcenia i budowania kultury jakości w Uczelni.

Do Uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia wprowadzono Samorząd studencki i określono w nim jego rolę w tym zakresie. Dla lepszej współpracy z samorządem powołano Prodziekana ds. studenckich. Corocznie Dziekan powołuje Opiekunów Kierunku, z zadaniem współdziałania ze studentami i podejmowania działań projakościowych

8. Należy przygotować procedury wykorzystujące zwrotne informacje z ankietyzacji studenckiej na temat jakości zajęć, a także oceny programów nauczania w połączeniu z oczekiwaniami studentów w procesie doskonalenia jakości kształcenia. Udostępniona dokumentacja nie pozwala w pełni ocenić efektywności podejmowanych działań w ramach WSZJK w odniesieniu do kierunku turystyka i rekreacja. System powinien zapewnić też możliwości lepszej organizacji procesu dydaktycznego, tak, aby wyeliminować negatywne opinie pojawiające się w ankietach oceniających.

Zmieniono stronę internetową Uczelni, zapewniającą szerszy dostęp do informacji publicznych. Nastąpiły istotne zmiany w samym systemie jakości Uczelni, poszerzono w nim strukturę systemu wskazując na rolę podmiotów systemu. Dostosowano ocenę okresową nauczycieli akademickich do zmian w prawie. Przeprowadzono szereg badań dotyczących oceny jakości kształcenia przez studentów, oceny wsparcia procesu dydaktycznego i oceny procesu kształcenia zdalnego. Wnioski z prowadzonych badań znalazły swoje praktyczne zastosowanie. Na przykład do kształcenia jako podstawową wybrano platformę MS TEAMS, którą jako najlepszą do kształcenia zdalnego wskazali studenci. Wnioski z ankietyzacji przedmiotów wpłynęły także na decyzje kadrowe, między innymi z powodu negatywnej oceny studentów pracę stracili niektórzy wykładowcy zatrudniani w ramach umowy zlecenie. Aktualnie Uczelnia wdraża do stosowania system informatyczny USOS, w ramach którego wzrastają możliwości automatycznej ankietyzacji przedmiotów.

Przewodniczący zespołu oceniającego

Dr hab. Wojciech Downar